

REALITATEA

(SAU LUCRURILE ASA CUM LE VEDEM CU OCHII)

ILUSTRATA

MONAMENTE: Pe un an 350 lei;
pe 6 luni 180 lei; pe 3 luni 100 lei.

APARE TOTDEAUNA DUMINEGA
Sub Direcția unui Comitet

Redacția și Administrația:
Cluj, Str. Regina Maria, 80.



In luna lui Aprilie

„REALITATEA ILUSTRATĂ”
revistă săptămânală

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Cluj—str. Regina Maria Nr. 36—Cluj
Telefon 4-46
Pentru București: Calea Victoriei 39.
Telefon 63-92

PREȚUL ABONAMENTULUI:
Pe un an întreg Lei 350
Pe o jumătate de an „ 180
Pe trei luni „ 100
PENTRU STRĂINĂTATE:
Pentru America \$5
Jugoslavia și Cehoslovacia . lei 500

Sub direcțiunea unui comitet
Secretar de redacție: N. Constantin

Tragedia chiriașilor

Gazetele au criticat guvernul că se dezinterează de problema chirii și că nu dă nici un comunicat prin care să lămuriască — dacă și câți și cari anume chiriași vor lua traista în spinare, la Sf. Gheorghe. Guvernul s'a lăsat așteptat nu pentru că avea de adus vre-o surpriză plăcută uneia sau alteia dintre categoriile în luptă, — proprietari și chiriași —, ci pentru că, umblând în două luntri, știa că le va nemulțumi cumplit pe amândouă.

Știm acum ce avem de făcut. Schimbăm din nou decorul. Ne mutăm iarăș. Aspectul orașelor mari va aminti încă odată zilele de doliu ale refugiuului.

Noi ne mutăm, voi vă mutați, și se mută și ei...

Alto cartiere, alte obiceiuri, alți oameni și deaface cu alți proprietari, cu vecini și cu furnizori noi. Ești silit să iei alt tramvai și pentru că, fatalmente, te-ai deșartat de centru, vei fi nevoit să te scoli mai de vreme, să mănânci mai târziu, să-ți scurtezi și sista și somnul.

Vechiul proprietar era ursuz: nu răspundea la bună-dimineața. Noul proprietar este prea guraliv.

Acum trei ani aveai trei camere, plus antreu, plus cameră de baie, plus bucătărie, pivniță, magazie. Copiii puteau să se doarmă în camera lor, tu puteai să lucrezi în camera ta fără să tulburi somnul nevesti, fără să te deranjeze jocul copiilor.

Acum doni ani amputareși o cameră și renunțaseși la magazie. Lucai în antreu, pătruns de curentul care se strecura prin ușă.

Anul trecut te-ai mutat din nou. Ai luat o cameră, un antreu și bucătărie. Dormi într'o cameră tu, nevasta, copiii, în paturi înșirate ca la spital, într'o atmosferă viciată, încomodându-vă unii pe alții.

Din cauza mutatului și-a plecat servitoarea, copiii nu s'au mai dus la școală, nevasta s'a îmbolnăvit muncind, tu n'ai fost la serviciu, camionarul și-a spart un garderob.

Și-afară plouă, și e noroi pe străzi, pe lucruri, și în sufletul tău. Și ridici în gând o rugă spre cerul înșorât, — ca toți prietenii tăi să devină proprietari, fără ca totuș cel mai cumplit dușman al tău să ajungă chiriaș.

ION PAȘ

BULETIN SĂPTĂMÂNAL

LA vr'o 25.000, se socot studenții Universității din București. Câți vor fi în toată țara? Este neîndoios că, peste câțiva ani de zile, vom avea un surplus de intelectuali, un surplus de profesioniști. Numărul postulanților va crește și somajul acestei categorii de oameni va avea un efect și mai grav, decât al muncitorilor manuali.

D-l Dr. Anghelescu, Ministrul Instrucției, a creat un număr mare de licee și a modificat, acum de curând, legea instrucției, reducând numărul anilor de studii, la 7. Țara noastră este amenințată să aibe, alături de un număr enorm de analfabeți, proporția cea mai mare de bacalaureați. Nu există instrucția mijlocie. Nu există învățământul practic, pentru muncitori, muncitori, cari să iasă cu o calificare oarecare, muncitori specialiști. Astăzi, muncitorul industrial, la fel cu muncitorul agricol, la noi, nu are aproape nici un fel de instrucție. Ori de câte ori e vorba de un specialist, acesta se aduce din străinătate și e dela sine înțeles — oricâte regulamente obligatorii ar fi — că specialistul străin nu va sta să învețe pe muncitorul român, meseria sa. Școale medii, școale practice de agricultură și de meserie, de acestea duce lipsă țara noastră. Producerea unui contingent de intelectuali poate avea urmările cele mai grave.

ÎN vreme ce situația în afară, pentru țara noastră, este cât se poate de nemulțumitoare, înăuntru, frunțașii politici continuă să se certe. Opoziția s'a retras din Parlament și partidul național-tărănist se pregătește pentru Adunarea dela Alba-Iulia.

Partidul liberal continuă să guverneze neturburat, sau cel puțin așa se arată.

ALTMINTERI nu înțelegem cum ar fi putut să-și treacă legea chiriilor. Prin această lege, proprietarii capătă aproape deplină libertate să-și închirieze casa, cum vor. Dacă e drept că orice om trebui să se poată bucura, cum socoate mai bine, de bunul său, nu-i mai puțin adevărat că, pe vremurile acestea le sărăcie și de lipsă, zecile de mii de chiriași, dela orașe, nu pot plăti casele, tot mai scump.

Legea chiriilor a provocat în public mare nemulțumire, și ziua de 23 Aprilie — ziua de Sf. Gheorghe, care în vechiul Regat este sorocită mutatului — e așteptată cu multă neliniște de toată lumea.

Chiar și de guvern. Pentru că e foarte posibil ca și aceasta să se mute, întrucât la 22 Aprilie are loc adunarea dela Alba-Iulia.

FANFARE COMUNEI HOMOROD



Pe linia Sighișoara—Brașov, în apropiere de orașelul Cobalm se găsește comuna Homorod, locuită în parte de sași, în parte de români. Toți locuitorii sunt în stare materială bună și nu numai că nu se pomenesesc aici beții și destrăbălări, dar oamenii au o sală de întâlnire, unde-și țin întrunirile și petrecerile, au ridicat o casă parohială, ba acum de curând au înființat și o fanfară, alcătuită din 14 bărbați tineri, harnici și frumoși și aceștia pe cheltuiala lor au cumpărat instrumentele muzicale, au învățat să cânte cu ele horele, sârbele și cântecile românești. Și nu le cântă numai pe de rost, ci au învățat să cânte și pe note

Se cuvine laudă Homorodenilor, dar mai ales dăm aceasta spre pildă tuturor românilor noștri

Realitatea politică



MIRAJUL UNGURESC, SAU LA
VISEAZĂ VECINII NOȘTRI
(Humoristice L)



— Ah! Cum aș vrea să mă
Moscova.

— ... Da, și să trăiești la
curești!

L. e. Rire. P.

MOTTO:

În Franța au loc alegeri parlia-
tate și Poincare a izbutit să dă-
carte-urile



Marianna: Bravo! Raymond!
cipalul este ca aceasta să dă
(II420, Flore)



Cenzurat: Blă

Păcăleală de 1 Aprilie

APRILIE e o lună șugubeată: zâmbește natura, zâmbește cerul. Picăturile de ploaie sunt calde și firele de iarbă, care își ies din pământul proaspăt răscolit, sunt dese și așteaptă tanfoșe zilele frumoase. Intreaga fire revie, sângele aleargă mai vioi prin vine. animalele sburdă, femeile sunt mai frumoase.

În luna lui Aprilie totul e surzător și glumeț. Glumește soarele, când plecând deacasă, pe vreme frumoasă — bineînțeles fără umbrelă — te surprinde ropotul de ploaie. Glumește proprietarul, când spune că s'îi dar cele câteva încăperi urite, pe care cere jumătate din leașa funcționarului, glumește guvernul, care spune că nu vrea să plece, glumește opoziția când amenință cu revoluția...

Aprilie e luna Paștilor, e luna Iuverii: înviază firea, toate se trezesc la viață.

La românii cei vechi, Aprilie era luna consacrată zeiței Venus, zeiței dragostei, căci veselie și dragostea sunt caracteristicile acestei luni.

Dar ziua de întâi Aprilie, în mod special e ziua păcălelilor: sunt foarte puțini acei cari să nu cadă victimă vr'uuui glumeț — nici acesta nu scapă la rândul său — și să nu umble fără folos, să nu intre în vr'o incurcătură, fără urmări grave, bineînțeles, de pe urma păcălelii, puse la cale de prieteni.

Obiceiul e creștinesc și se pare că a rămas din timpul Evi-

lui Mediu când se reprezentau, în public, pătimirile lui Christos. În ziua de 1 Aprilie oamenii imitau trimiterea Domnului dela Ana la Caiafa și dela Irod la Pilat.

S'ar putea ca obiceiul să fie și o imitare a naturii, pentru că luna Aprilie este „luna cu toane”.

Unii cred că obiceiul păcălelilor de 1 Aprilie ar trebui legat de glumele care se fac de obicei în Paști. Într'adevăr în Ardeal, pe la țară, a mai rămas obiceiul udatului: în zilele de Paști flăcăii, dacă prind vr'o fată sau nevastă, pe punte, nu pregetă s'o arunce în apă, silind-o, fără voie, să facă baie rece. Dacă o prind cumva la fântână se mulțumesc să-i verse donița de apă în cap.

Dar cea mai verosimilă origine a păcălelii de 1 Aprilie pare că ar fi cea dată de francezi, cari arată că Regele Carol al IX-lea al Franței, schimbând, în anul 1564, serbarea Anului Nou, dela 1 Aprilie, cum era pe atunci, îndărăt la 1 Ianuarie, a grăbit schimbul obișnuit de daruri, cu trei luni. Când a sosit, în anul următor, ziua de 1 Aprilie, oamenii cari schimbaseră darurile între ei, nu și-au mai oferit unul altuia, decât obiecte de glumă, păcăleli.

Oricum ar fi, obiceiul există și fiind convinși că cititorii noștri sunt cei mai isleți și glumeți oameni, îi rugăm să ne comunice cea mai bună păcăleală, pe care au pus-o dânsii la cale. Vom alege dintre aceste comunicări zece, pe care să le publicăm, în limita spațiului disponibil și a interesului lor, și pe care le vom premia, cu trei premii în bani: 1000, 500 și 300 lei și alte șapte în cărți.

REINHUMAREA GENERALULUI MEDIC BUȚĂ



GROSS-UL DE 7 KILOMETRI DIN BUCUREȘTI

Duminecă s'a alergat Gross-Country-ul, la București, cu participarea unui număr mare de concurenți, din mai toate cluburile sportive. Instantaneul nostru repre întă cursa la șosea

(Foto-Realitatea)



Generalul medic Buță a murit la Iași, în 1917 de tifos exantematic, după ce a salvat nenumărați răniți și bolnavi. Dânsul a fost una din marile jertfe pe altarul patriei. Săptămâna trecută, trupul generalului Buță a fost adus la București și reinhumat în cimitirul Belu.

Fotografia noastră reprezintă funeriile: d-l General Vicol își rostește cuvântarea, în Gara de Nord



Exerciții de trecere a obstacolelor, cu motorcicleta



REINHUMAREA GENERALULUI MEDIC BUȚĂ

Cortegiul în drum spre Belu

(Foto-Realitatea)

Dragostea Zeilor

D'Annunzio și Isadora Duncan

Soarta marilor stele ale artei nu-i cu mult mai bună decât a altor mari talente, mari cuceritori ai atenției obștești, mari adulați ai opiniei publice mondiale, a căror memorie, în această epocă a trepidității generale și-a goanei după alți și alți idoli ai tuturor felurilor de recorduri, dăinuiește după moarte doar atât, cât îi trebuie omenirii până să-și găsiască epetateuri noi ca să-i admire și adore.

lent al său. Ei trebuie să-și caute gloria și norocul aiurea, plecând în țară străină cu clasa a treia, cu bilet de vapor de pomană, sau, ca mine, miluiți cu acceptarea într-o corabie care transportă vite corunte.

NUMAI ARTIȘTI ȘTIU SĂ IUBIASCĂ

Da, publicul american știe să finanțeze premieri și loterii, între-



Soarta postumă a Isadorei Duncan n'a fost nici ea mai bună ca a altora. Cât e de când faimoasa artistă a coreografiei și-a găsit obștescul sfârșit în goana turbată a automobilului de plăcere, spânzurată de șalul care i se agățase în automobil, în timpul când ea făcuse'n aer, fără voe, cel de pe urmă salt? Și cine o mai pomeneste astăzi? Sis transit, în veacul al XX-lea...

Ca să reîmpropătăm o memorie prea curând nedreptățită, redăm în rândurile de mai jos o parte a memoriilor ei, cu atât mai pline de interes, cu cât e vorba'n ele de o iubire care a fost faimoasă pe vremea ei, aceea dintre Isadora Duncan și Gabriell d'Annunzio.

AMERICA ȘI TALENTELE

„Mă puteți întreba, spunea ea, de ce eu urăsc America, țara mea natală. O, ce ironie! Țara natală a cuiva!

Eu nu datorez țării mele nimic altceva, decât că m'a născut, că m'a născut în sărăcie! Nu-i datorez nimic decât neaprecierea, sărăcia abjectă și persecuția. America, țara bogăției, țara care, de dragul unor excitații vulgare, își deșcartă conținutul buzuranelor ei la artiști străini, n'a ajutat niciodată succesul unui geniu al său, unui ta-

ceri de ogari și de cai de cursă, dar niciodată n'a apreciat talentele sale cari îmbobociau.

De aceea, asemeni celorlalți din oastea talentului, și eu trecui Oceanul, și mi făcui renumele'n Europa. Când mă aflam în culmea gloiei mele și am voit să măntorc în pământul natal, am fost oprită să intru în țara care se numește pe sine țara libertății. Am fost îndrumată înapoi în chip moicesc.

Ca mentalitate, eu sunt o europeană. Iubesc continentul. Iubesc lipsa de convenționalisme ce-o găsesc aici fie în artă fie în iubire, dar mai cu seamă în iubire. Numai artiștii pot să iubiască. Eu am iubit și am fost iubită după toate preceptele iubirii, ceea ce numai un adevărat artist poate să aprecieze. Dintre toți câți m'au iubit și i-am iubit, pe D'Annunzio îl socot de cel mai sublim.

Veți zice că D'Annunzio a lăsat în urmă-i un patetic șir de victime. Da, așa e. S'a întâmplat însă așa, pentru că femeile acelea n'au știut cum să iubiască „retrospectiv.”

D'ANNUNZIO CEL SUBLIM

Iubirea e o iluzie, e o frumoasă fantomă care trebuie privită de de- parte. Și cel ce iubește ca și cel iu-

bit, trebuie să se privească de de- parte prin nouri albaștrii, și ambii trebuie să găsească plăcere în plăcerea anticipată a unei realizări ce nu trebuie să se realizeze niciodată. Nu'ncercați să faceți din iluzie o realitate, căci decepția ce vine este tragică.

Acesta e motivul pentru care multe dintre căsătoriile bazate pe iubire, și încă pe-o iubire fierbinte, greșesc ținta. Adevăratele, dănuitoare și pătinoase relații maritale sunt cele care nu-s întemeiate pe iubiri arzătoare, ci sunt simple aranjamente practice. Căsnicia perfectă e aceea în care femeia e o bună soție și o mamă ce-și cunoaște datorile, iar bărbatul un bun agonisitor și-un tată dragostos. Uniri de acestea nu-s uniri din dragoste.

D'Annunzio a fost un mare iubitor, căci iubirea sa era o iubire din inspirație.

Cred că sunt 15 ani de-atunci: la sfârșitul unei producții coreografice ce-am dat-o în fața unui select grup de artiști, D'Annunzio s'a apropiat de mine îndrăzneț, cu brațele deschise, spunându-mi: „Scumpo Isodoro, rog pe cea mai frumoasă dintre zeițe să-mi facă plăcerea să se lase escortată la templul ei sacru.”

VENUS ȘI APOLLO

Veseli cum eram după dans, căci în decursul serii fusesem sărbătorită și aclamată de un public spectator competent, ca cea mai mare interpretă a vieții, D'Annunzio îmi produsese o elevare până'ntr-un punct cerșit, când el mă numise zeiță, eu mă și simțisem un atare personaj. Când i-am oferit brațul și-am consimțit să mă las condusă la locuința mea, eu de fapt vedeam în oglinda minții mele pe Venus și Apollo luați în brațe, furișându-se după păzitorul Louvrului fără ca măcar să le pese că-s goi. Noi ne uitasem de tot restul lumii.

Am ajuns în cele din urmă la destinația noastră. Nu-mi mai aduc aminte dacă era noapte oarbă sau era în zori de zi. Eram neștiutoare de tot ce era în jurul meu, dar în schimb îmi aduc și astăzi amintire de fiecare cuvânt ce mi-a spus.

O! acele poeme de iubire în versuri sau în proză! De toate, de toate-mi aduc aminte! Ar fi lucru sacrileg ca să le repet?

Nu știu, fost-a a doua zi dimineața sau după-amiază, fost-a pe la miezul nopții sau când anume,

când servitoarea mea mi-a adus pe tavă un plic. O privire aruncată asupra lui și am ghicit că e dela Apollo cel din noaptea trecută. Eram așa de transportată, că tot încercând să scot scrisoarea, am rupt plicul în bucățele. Iată ce-mi scria el:

„Isadora, iubirea mea!

Știi că era ora 6 dimineața când mi-am dat trupul odihnei? O, de ce ne-a făcut oare natura așa de slabi, încât să trebuiască să ne smulgem din asocierile iubirii și să succumbăm în muțenia silită? Cu buzele tremurânde de blesteme la adresa întocmirilor naturii, m'am supus neștiinței, dar aproape simultan am fost transportat într-o lume unde nu sunt distanțe, nici bariere fizice, nici convenționalisme și nici considerații profane. O, visuri dulci! Ce tortură ar fi viața aceasta dacă n'ar fi visurile! Visurile cari scot la suprafața panoramă ce dormitează în subconștientul nostru, și ne-o destăinuie în tot sublimul și nobletea ei, atunci când eul nostru conștient se dă odihnei.

În aventura mea, iluzionară de peste noapte, eu m'am repezit și te-am întâlnit la un rendez-vous pe acoperișul casei tale. Două suflete închise în trupuri împrumutate vremelnice, strânși în brațe, am pluit ceasuri întregi prin eter, șoptindu-ne unul altuia într-o limbă celestă. E o limbă deosebită aceea pe care o vorbesc spiritele. E o limbă pe care ni-o inspiră uneori o regiune neștiută și invisibilă.

Aș fi voit să tot rămân acolo în grădina aceea, cu tine Isadora, numai cu tine, chiar și concediind muzica cerească, pentru că să-ți pot spune în limba spirituală propriile mele cântece de iubire. Dar, o! iubirea mea, trebui să mă deștept, să mă deștept la realitatea unei lumi profane. Servitorul mi-apălințește că trebuie să mănânc, pentru că mi-a adus de mâncare. Nu mai pot. Nu mai pot fără sfânta ta prezență. Vrei, iubirea mea, să-mi aduci mai repede ciururile de vis?”

Acesta-i metoda lui D'Annunzio de a avea o întâlnire cu cineva, și care e femeia care ar sta să ezile să sboare în brațele lui. Am dela el și alte scrisori de acestea, dar aceasta e suficientă ca să arate cât de înfocată era iubirea sa.

Deși nu l-am mai văzut de ani întregi, în care timp eu m'am măritat, îl iubesc totuși pe D'Annunzio, iubirea mea pentru el e divină și dănuitoare.

Service — Tacâmuri
„CHRISTOFLE” PARIS
 și Articole de menaj în
 alpaca argintat
„WÜRTEMBERGER”

VĂNZAREA EXCLUSIVĂ
 Ceasornice „JUNGHANS”
 de salon și birou.

DEPOZIT PRINCIPAL
 precum și Argintărie, Bijuterii de fine, Obiecte de artă
 Ceasornice de precizie

Furnizorul  **Regele Românie**
Curței

Numai la marele magazin
HENRY S. BRAUNFELD
CLUJ, Piața Unirii No. 15.
 Telefon interurban 6—43
Prețuri ieftine, fixe!

Teama stăpânește



PICTURA de mai sus ilustrează faptul ciudat, că copilul, ignorantul și cel neajutat, nu au frica abstractă, totuși și emoția cea din urmă din copilărie tot dela ea, dela frică, pornește.

Nouăzecișinouă la sută dintre religiile de toate felurile reprezintă frica omului de necunoscut, și numai un procent îl reprezintă speranța.

La om ca și la animalele din regnul inferior, frica e nespus de veche, de adânc înrădăcinată și de datătoare de emoții.

Sute de milioane de sclavi au trăit și murit sub bici, au luptat și s'au supus pentru că le era mai frică de moarte decât de lovituri sau altfel de pedepse.

Se explică aceasta prin faptul că scopul primordial ce l-a avut natura cu noi și cu regnul animal, a fost ca să ne menținem pe pământul acesta prin orice mijloc, neamnsuri și nesiguranțe. Ca să-și realizeze scopul acesta, firea a sădit în noi teama, și-a înrădăcinat-o atât de adânc, încât să nu putem să ne gândim a prefera condițiilor rele din viața moartei. Frica aceasta nu e decât ceea ce învățați „instinctul de conservare”, și ea este singurul sfânt al nouăzeci și nouă de mii nouă sute nouăzeci și nouă, dintr-un milion de oameni. Acel unu la milion, care formează excepția, face parte din ceata mică din cale afară a „eroilor”, căror frica nu le dictează, și cari din ambiție sau din alt impuls, se jertfesc pentru o idee sau pentru semenii lor.

*

Ilustrația de mai sus ne arată, cum frica mână toate cele.

Barbarul ca și fratele său civilizat, sunt dominați de ea. Și tot de frică sunt stăpâniți, și vietățile lumii: elefantul, gorila, leul, șarpele și toate celelalte, cari toate sunt terorizate de aceeași emoție, de

Frica este aceea care stăpânește lumea. O identificăm în pregătirile militariste ale Statelor și-o identificăm în pricina morții înainte de vreme a indiviilor slabi de ingeri.

Frica e un neajuns care crește pe măsură ce îmbătrânești. Pe măsură ce slăbești, ea îți devine tot mai puternică.

aceeași viață și bizara groază de necazurile și pacostele ce pot să vină peste ele.

*

După cum arată chipul acesta, singura ființă care nu se înspăimântă de necunoscut, este copilul, care nu știe de teamă, de teama abstractă, de teama de viitor, de teama dorinței și de toate celelalte temeri cari muncesc un creier. Temerile acestea, această groază terorizată, copilul nu le cunoaște. Le va cunoaște însă îndată ce-a deschis mai bine ochii. Căci teama, este unul dintre începuturile vieții. După cum o găsești până pe scara cea mai de jos a regnului animal, o vei găsi în foarte scurtă vreme și la copilul abia născut. Ea e primul semn de conștiință omenască la copil.

Îndată ce acest semn de conștiință și-a făcut apariția la copilășul născut, îl vom vedea apucat de mânie și de gelozie, ca de altfel pe toate vietățile inferioare. Aceste primare sentimente sunt cele mai comune dintre emoțiuni, întrucât, sunt necesare, probabil, aceluia instinct de autoconservare pomenit mai sus.

*

Religiile primitive, ca și primitivele idei și stăpâniri sunt bazate pe frică. Sălbaticul își pleacă fruntea în fațană în fața idolului său, nu ca să-i arate adorație sau admirație, ci ca să-l implore să nu-l extermine. De altfel națiuni ca și a grecilor sau a romanilor de inteligenți, aduceau jertfe unor întregi

suri de zei, dintre care unii ca Bacchus, reprezentau însușiri dobitocești ca beția. În lumea păgână sunt obișnuite cele mai varii jertfe, începând cu oamenii vii, cu produsele pământului sau cu sângeroasele sacrificii de animale, și toate acestea nu s'aduc idolului decât dintr'un singur sentiment: al fricii.

*

De altfel nici religiile moderne superioare nu sunt lipsite de elementul coercitiv al fricii, care e un element al instinctului de conservare după cum s'a arătat mai sus. Sunt și aceste religii avertizări cu pedepse crâncene; sunt diavoli, instrumente ale pedepselor din lumea cealaltă; sunt precepte a căror morală se întemeiază pe amenințări cu neajunsuri ce vor veni în chip iminent. Frica aceasta care se află și la baza credințelor religioase de astăzi, este în orice caz, pentru foarte mulți, mai convingătoare decât fericirile de după moarte ce le sunt puse în vedere. Pentru ei raiul n'ar avea poate importanța ce o are, dacă nu ar exista opusul lui: iadul.

*

Cu cât o populație este mai puțin ieșită din sălbăticiie, cu atât e mai stăpânită de teamă, de groază.

Probabil este și necesar, ca o religie a unei astfel de populații să se întemeieze pe un element moralizator ca acesta.

*

Frica, asemenea celorlalte emoții puternice, dăinuiește toată viața.

În general ea este aceea care ne

apără viața: căci dacă n'ar fi frica de boli și de dureri, câte vieți nu s'ar stinge, pe negândite, mult mai de vreme, din cauza imprecăușunilor. La fel, ea este care ne face să muncim, căci ne pune în perspectivă spectrul foamei. Ea este care mai temperează pe făcătorii de rele, și tot deghizată în acel „ce va zice lumea”, este care ne face să ne purtăm cum poate n'am voi, dar cum toată lumea spune că e bine să ne purtăm.

În definitiv, pentru o lume care n'a înaintat încă spre desăvârșire atâtă cât ar fi putut sau ar fi trebuit, frica se confundă mai degrabă cu un agent al binei, decât cu o lasitate.

*

Există, e adevărat, și temeri cari trebuiesc extirpate. Sunt temerile ce le produce ignoranța, — acele superstiții întru totul nefondate, în contra cărora religia creștină, și știința au luptat atâtă. În contra acestor temeri cari nu au nici un rost conservator sau moralizator, cum sunt temerile ce duc încă pe câte unii la vrăjitori sau descântătoare, singurul remediu este școala, luminarea masselor.

Procesul eliminării prin educație a temerilor acestora cari au la bază superstiția, va fi desigur îndelungat și încet. Problema n'o va rezolva însă nimic, afară de școală, de educație, care va pune în locul fricii ambiția, astăzi apanajul oamenilor superiori, al luptătorilor pentru idealurile mari.

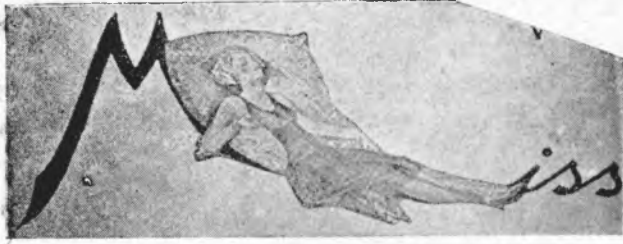
A ÎNȚELES

Preotul: „Am fost foarte întristat Ioane, când te-am întâlnit mai zilele trecute mort de beat. Ce lucru rușinos!”

Ion: „Adevărat domnule preot. Adevărat! N'aș trebui să umblu pe drum când sunt beat.”

Marca senzație

De A. Iwas



MAUD MADISON își înclină capul, înconjurat de bucle blonde de păr, pe perna de mătasă, pestriță și și așază mai bine trupul svelt, de față, în blana de urs alb, strălucitor. Dânsa știa că această poză îi stă minunat și avea destulă pricepere cum trebuie să se tragă și mai mult flirtul pe Mr. Charles Torthon.

„Ti-ai atins scopul, Charly, suntem acum logodiți”, spuse dânsa, cu un oftat ușor. „Eu am însă anumite condițiuni de pus.”

„Puneți condițiile, Maud, îndeplinesc pe oricare.”

„Logodna noastră o sărbătorim în Hotel Astoria; trebuie să fie o senzație pentru societate. Newyork trebuie să vorbească despre asta, cel puțin opt zile. Ai vr'o idee, Charles?”

Mr. Charles Torthon scutură din cap. „Doamne nimic, Maud. Despre asta până acum nici n'a fost vorba. Trebuie mai întâi să ne gândim puțin.”

„Dumneata și să gândești, Charles!” spuse răsând Miss Maud. „Aceasta trebuie s'o facă Johnny, în locul dumitale!”

Lui Mr. Charly situația îi fu penibilă.

„Vreau să te ajut, Charly! Am putea să aducem pe Chaliapin sau pe Jeritza ca să cânte, sau să dăruim drept amintire, tuturor oaspeților, la serbare, inele cu briliante, s'ar vorbi despre asta, dar lucrul s'a mai făcut. Am altceva mai bun.”

Mr. Charles Torthon privi cu ochi mari.

„Trebuie să-mi faci un dar de logodnă. Guvernul rusesc vinde o parte din tezaurul fostei coroane, la Berlin. Printre acestea și colierul de perle al împărătesei Catherina. O sută cincizeci de perle, toate egale, de mărimea unei nuci și cu ape limpezi. O podoabă, cum nu se mai găsește altă în lume. Podoaba marelui împărătesei, colierul de perle trebui să-l am, Charly.”

Mr. Torthon rămase gânditor. În urmașul unui rege din Wall street, mai rămăsese ceva din omul de afaceri. „Intrarea în țară, a unei asemenea podoabe costisitoare este oprită, vama mărește de câteva ori valoarea lui, Maud.”

Miss Maud dete din cap, cu încăpăținare. „Tochmai asta este, Charly. Trebuie să cumperi colierul la Berlin și să-l aduci în contrabandă, nevâmuil aici. Eu vreau o senzație. Vreau să port perlele împărătesei pe care să nu le fi observat nici un vameș și nici să nu le fi prețuit.”

„Aceasta este imposibil, Maud. Cumpărarea nu se poate tănui. Și dumneata vrei ca lumea să știe, că acest colier s'a cumpărat printru dumneata. Cum pot atunci să-l introduc prin contrabandă? Vameșii noștri au un nas de setter scoțian. Nu putem face nimic, Maud.”

„Eu vreau să port, la serbarea logodnei noastre, în Hotel Astoria, perlele împărătesei, care să fi fost aduse prin contrabandă, nevâmuite. Vreau senzație mea, Charly. Eu vreau...”

Când Miss Maud a spus odată „Vreau” atunci nimeni nu mai poate să voiască nimic. Mr. Charles Torthon se ridică oftând.

„Plec chiar astăzi cu vaporul Columbia Maud. Rămâi cu bine.”

El plecă. Miss Maud ridică receptorul telefonului și ceru legătura cu Newyork Herald.

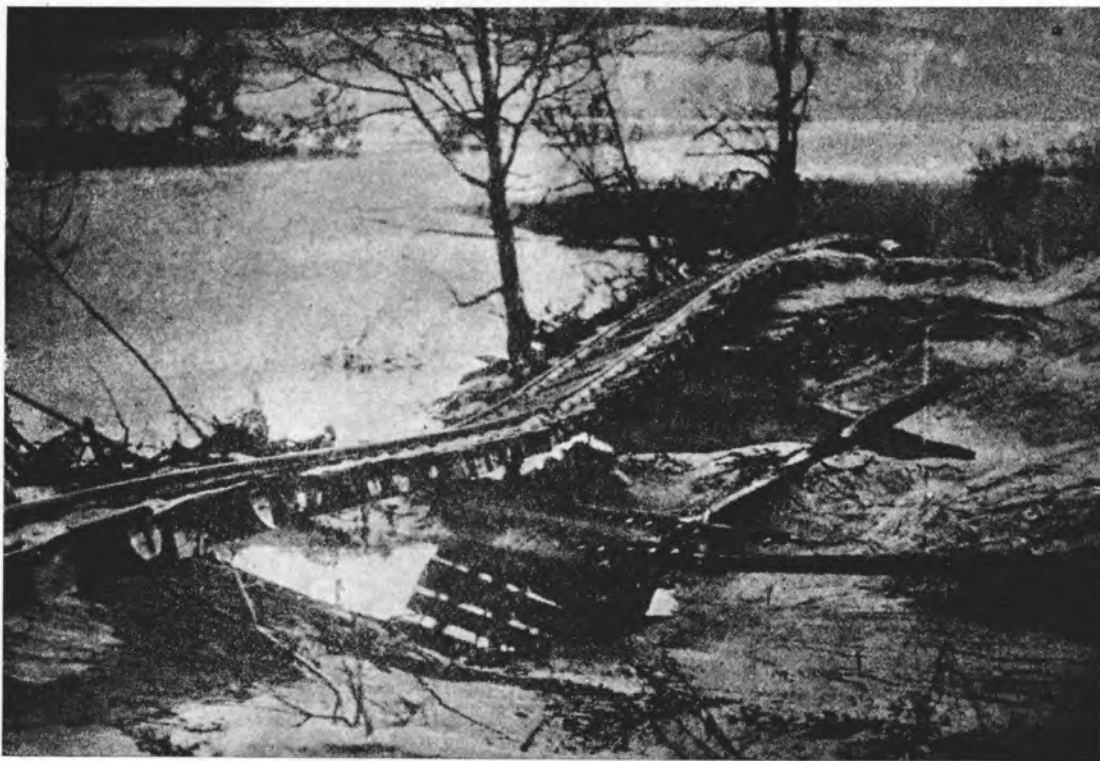
Două ore mai târziu, ediția de după amiază a ziarului publica în litere uriașe: „O senzație extraordinară, în societatea Newyorkeză. — Logodna d-șoarei Madison cu d-l Torthon. — Perlele împărătesei. — Un dar de logodnă american. — Toane de

mireasă. — Miliardarul și vameșii. — Va reuși?” — În textul cuprins sub aceste titluri se arată că Mr. Torthon va aduce pentru logodnica sa, Miss Maud Madison, perlele pe care le-a purtat împărăteasa Catherina și le va trece granița nevâmuile. Birourile de pariuri au angajat imediat rămășaguri, unul împotriva trei, pentru Mr. Torthon. Incunoștiințarea a fost reprodusă de întreaga presă mondială, comentată și discutată. Figurile pariurilor cresc. Mr. Torthon deveni favorit, cu unul contra cinci.

Bineînțeles că și ziarul de bord, de pe Columbia, reproduse știrea, primită prin radio, din Newyork. Mr. Torthon se agita, tot mai neliniștit și mereu întreba pe secretarul său particular, John Booth, care trebuia să gândească pentru dânsul, dacă n'a găsit încă vr'un mijloc, cum s'ar putea aduce prin contrabandă perlele, John își frământa mintea. Toate propunerile lui, lăzi cu dublu fund, talpă de ghețe găurită, ramă de tablou falsă, erau pe rând respinse. Chiar când propuse să încredințeze perlele unei doamne, care să-i întovărășiască la înapoiere, să prezinte podoaba drept personală, și astfel s'o treacă fără vama, Mr. Torthon souse foarte acru: „Mi se pare, Johni, că suferi de ramoliment al creierului. Să încredințezi unei persoane străine valori de milioane și să aștept apoi să binevoiască să mi le restituie, nu sunt atât de naiv.”

Johni, care și făcuse prea multe iluzii despre propunerea sa, tăcu amărit. Mr. Torthon spuse foarte mușcător: „Îți plătesc 2000 de dollari pe lună pentru ca dumneata să gândești pentru mine, și îmi faci astfel de propuneri? Vameșii știu doar, că eu vreau să cumpăr perlele pentru Miss Madison și n'ar lăsa ca o străină să tracă cu ele. Ar fi o afacere foarte blestemată, când mi s'ar confisca perlele, în timpul trecerii.”

(Sfârșitul în numărul viitor)



INUNDAȚIILE CATASTROFALE DIN CALIFORNIA

Prin ruperea unui dig principal, săptămâna trecută mai multe orașe din Santa Claratale au fost acoperite de apă. În acest inundații au fost uciși mai bine de patru sute oameni. Fotografia pe care o reproducem a fost trimisă prin radio, din America



Tipuri din Arhipelagul Grecesc

Priveliști și oameni din Macedonia

D-l Traian Biciolla elev în ultimul an al școlii superioare de comerț românești din Salonic, un prieten al revistei noastre, ne trimite o serie de fotografii interesante care să înfățișeze și frumusețea „sădului” și pe oamenii cari trăiesc în Macedonia.



Păstori macedoneni, pe marginea Vardarului



O ultimă rămășiță din marele zid, care înconjura vechiul Salonic: poarta principală pe unde se intra mai înainte în cetate. Astăzi, pe sub dânsa, trec linia de tramvai electric. Se văd sculptate în piatră, diferite scene din războaie



Un grup de „eczonii”, militari, în garda națională din Grecia, oameni aleși dintre cei mai voinici



Târgul de Mostre din Salonic, în timpul nopții



Oi de rasă, din ferma „Macedonia”, a d-lui Constandin.



Favilionul românesc la Târgul de Mostre din Salonic



De câțiva ani se lucrează la restaurarea „Partenonului”, care ajunsese să se ruineze complet

Berea cea mai bună

produce

URSUS

Fabrică de Bere S. A.
CLUJ (Mănăstur)



IN țara de basme și de minuni, care este India, desigur că fakirii sunt pentru occidentali, lucrul cel mai minunat. Pe câtă vreme se poate întâmpla foarte ușor, ca un călător să lase deoparte multe minuni adevărate ale orientului — arhitectonică sau sculpturi, frumuseți naturale sau alte lucruri demne de admirat — dacă acestea se găsesc, cât de cât așezate mai mărginaș, aproape nu există turist care — oricât de mare ar fi oboseala — să renunțe la plăcerea de a vedea un fakir, cu înfățișare întunecată — atât la propriu cât și la figurat — și să nu admire activitatea lor, care este un amestec de operațiuni mistice, schingiuri voite și scamatorie exotică.

Oricum ar fi nu se poate tăgădui, că fakirii se bucură în țara lor de o oarecare considerație. Ignoranța, credulitatea și mai ales superstiția poporului de jos, fac să se considere toți acești fakiri — cari în realitate nu au nimic supranatural într'înșii — drept oameni aleși și sfinți. Dealtfel și fakirii, asupra cărora apasă tradiția de mii de ani, se socot chemați să îndeplinească pe pământ misiuni importante, chiar dacă noi, după concepția modernă, privim toate excesele lor religioase și celelalte operațiuni vrăjitorești, ca simple naivități.

Se'nțelege că oricărei secte ar aparține fakirul, scopul principal este de a apărea drept om curajos. Alături de „yogi” mai există încă vr'o 60, după unii chiar 90 de secte, dar „yogi” a rămas ca prototip al indianului care vrea să impresioneze și să uimiască.

Numele de „yogi” înseamnă în limba indiană „păcătosul pocăit” și în această categorie intră un ordin de călugări cerșetori, din neamul hindușilor, în mijlocul cărora s'au amestecat și câțiva înșelători, mai mult sau mai puțin nerușinați. Fakirii ceilalți sunt în general mahomedani, și numele lor înseamnă cam același lucru cu „sărmanii”, adică „sărmanul păcătos”. În India termenul de fakir aproape nici nu e întrebuințat. Bărbații cari fac minuni sunt numiți acolo, după secta din care fac parte.

Minunile fakirilor

Scopul tuturor fakirilor este același, anume o unire cu Dumnezeu lor, care se poate obține prin contemplații permanente și uciderea cât mai completă a trupului. Uneori trebuie să considerăm pe acești oameni într'adevăr nebuni căci altminteri n'am putea pricepe cum de și pot schingiui, cu atâta nepăsare, trupul. Desigur că nu e cel mai rău lucru faptul că umblă îmbrăcați în sdrențe, ba uneori chiar complt goi și nici înfățișarea lor grotescă care repugnă. Dar o sectă vrea să întreaacă pe cealaltă, în practica de ucidere a trupului. Și nimeni nu și-ar putea imagina la ce mijloace recurg aceștia.

Faptul că toți acești păcătoși au, de obicei, în fața lor o rogojină mică, unde trecătorii depun monede și daruri, pe care le adună apoi, pentru curiosul sfânt, un îngrijitor, dovedește că



Un fakir, care s'a hotărît să ispășiască, stând viața întreagă în picioare.

în toate acestea manipulațiuni, nu e vorba chiar de o religiozitate disprețuitoare de bunuri lumesti. E interesant și faptul că „locul de ședere al unui asemenea fakir”, după moartea acestuia, sau când l'ar părăsi benevol, poate fi arendat.

În special, în India, însă nimic nu cînteste credința poporului, în ai lor yogi, dumbi, sadhus, nagas, gosain, bairagis, sanjassis, sikhs, udasis, și toți ceilalți.

Când un fakir, prin metodele

sale, a ajuns perfecțiunea, așa încât s'a identificat cu Siva, Durga sau Vișnu, atunci — după părerea credincioșilor — ajunge să stăpâniască și forțele naturale și să poată făptui diferite minuni, vindecări miracu-



Zeități mici, făcute din materie ieftină și din mărgelile de sticlă, fără de care nici un fakir nu se produce

loasă, poate deveni infinit de mic, deci nevăzut; se poate mări la nesfârșit. Poate îndeplini toate dorințele; cunoaște fenomenele naturii și legile după care se conduce; se poate transpune la simplă voință oriunde, și multe altele de acestea. Oricât ni s'ar părea de absurde acestea, din punct de vedere al logicii, ele dovedesc însă că puterea de hipnoză și de sugestivitate devine foarte mare, la fakiri. Dacă se mai adaugă la aceasta și cunoașterea scamatoriei — ceea ce e cazul la cei mai mulți fakiri — ne explicăm cum reușesc să producă alătea minuni, sfinții indieni.

Reprezentările fakirilor, în țara lor indiană, este totdeauna condiționată: astfel spectatorul nu trebuie să fotografieze nimic, trebuie să păstreze o oarecare distanță de locul unde se găsește fakirul și mai totdeauna reprezentarea se face după apusul soarelui, deci într'o lumină scăzută, de seară.

Se'nțelege că europenii și mai târziu americanii s'au interesat tot mai mult de aceste minuni orientale și încetul cu încetul nimbul celor neexplicate s'a distrus. S'a dovedit că totul nu era decât reprezentație artistică.

Drept cea mai uimitoare înșușire a fakirului, care s'a unificat cu Dumnezeu său, este considerată posibilitatea de a imita, pentru un timp determinat, moartea. Fakirul se lasă înmormântat și după un timp mai lung — până la 40 de zile uneori — reînviază. Pentru o astfel de experiență, care nici în India nu este prea frecventă, e nevoie de o pregătire specială. Fakirului, încă din vârstă fragedă, i se liberează limba, adică e supus unei anumite operațiuni. Trupul trebuie, mai înainte de înmormântare, să fie curățit cu îngrijire, pe

dinăuntru și pe dinafară, și apoi toate deschiderile trupului sunt închise, cu multă grijă, cu ceapă. După aceasta, fakirul rămânând într'o stare de transă și este înmormântat, pentru timpul mai înainte hotărît. După trecerea acestui răgaz, fakirul este desgropat — păzindu-se anumite precepte și după scurt timp, reînviază.

Este natural că toate aceste experimente, care contrazic legile biologice, au fost analizate cu atenție, nu numai de cercetători, ci și de oameni știință, deosebit de interesați. S'au emis totfelul de teorii, pentru explicarea acestei întreprinderi minunate a vieții. S'au făcut multe încercări, care nu erau concluzive, dar fiind celelalte cazuri precedente. S'a dovedit că, multe ori, ajutoarele așezate în jurul lui, erau de diferite naturi, unele ascunse, ținute sub mână, până în momentul înțepării și acestea permitau înțeparea aerului. Altădată îngroparea a avut loc în apropiere de un pacier, a căror tulpină fusese tărită și transformată astfel în ventilator.

În anul 1896, s'au adus în Europa doi studenți indieni, amândoi Bhimsen Pratap și Copal Krishna, care, din tinerețea lor, au fost yogi și aparțineau sectei Svami Dajananad Sarazvati, din Hindustan. Tinerii fakiri, erau în vârstă de 24 și 26 de ani, dar nu mai să repete, pe conținutul nostru, experiențele făcute la noi acasă. Experiența trebuia să producă la expoziția din Budapesta și cei doi trebuiau să rămână în somn letargic, pe timp de 8 și 14 zile. Spre a permite confortul vizitatorilor, la expoziție, s'a hotărît ca, fakirul care va rămâne în viață, să fie închis într'un cos, de sticlă și așezat într'un pavilion, unde publicul putea înțepa ziua și noaptea. S'a arătat astfel că cinstiții fakiri nu pot ceda în Europa tot așa de ușor ca în Orientul lesne crezătorilor, că occidentali sunt plecați să creadă numai ceea ce văd cu ochii. Câțiva sceptici spre a dovedi adevărul, s'au ascuns într'o cameră în pavilionul, unde amândoi Bhimsen trebuia să doarmă în somnul dreptilor, în catalina. Aci, după o scurtă așteptare, paznicii ascunși au putut observa, cu uimire, cum capacul ciugului se ridică și „fakirul mort în aparentă” se scaldă apucă de lângă dânsul o tulpină și o sticlă cu lapte. Atunci odată observatorii ascunși au intrat asupra lui, au apucat pe fakir, și prin aceasta au frânt jocul indienilor, nu numai în Budapesta dar și în Europa.

În ultimul timp, s'au ocupat de această experiență americanii și europenii, mai ales se afluă trul și a da reprezentarea, la rândul lor. Și nu numai că au putut găsi diferite mijloace practice, de a se lăsa înmormântați, dar s'a dovedit că reînvierea de a fi îngropat de

este o calitate fiziologică, pe care o poate avea oricare individ, cu îndrăzneală și voință puternică.

O altă minune a fakirilor care aprinde imaginația apusenilor, este trukul pomului de mangonia, care constă în aceea ca se bagă în pământ un sămbure de mangonia și, prin puterea misterioasă a fakirului, în câteva minute acesta crește și începe chiar să dea fructe. Această experiență se face în mod diferit, de diferiți fakiri. Toate descrierile afirmă însă că sămburele ascuns în pământ, sau în nisip, este acoperit cu o pânză sau uneori chiar cu o țesătură de covor și creșterea se face la adăpostul acestuia. Faptului nu i se dă mare importanță, de către spectator și totuși aici trebuie căutată explicația trukului. Diferiți „copăcei“, mai mari sau mai mici, se ascund sub învelitoare și se îngroapă în pământ,



Un sfânt curios, car in cinstea unui zeu și-a ținut brațul atâta vreme ridicat în sus până când acesta s'a paralizat și nu mai poate fi niciodată mișcat

asa că în cele din urmă să apară „pomul cu fructe“. Trebuie să observăm că copacul mangonia vrăjit, nu este de fapt un copac, ci mai mult o plantă, care are în cele din urmă o înălțime de maximum 60 de cm. Nu lipsește niciodată, la arătarea minunilor lor, diferite manipulațiuni care să îndepărteze atenția spectatorului dela obiectul principal și să inducă în eroare chiar pe observatorul care are cel mai mare spirit critic. Astfel unii suflă într'un flaut, cântă cu cimpoiul vrăjit, umblă în cerc, în jurul unui obiect, discută cu „figura vrăjită“, care nu lipsește nici unui fakir etc. Față de privitorii slabi de inger, fakirul se mai ajută cu puterea lui sugestivă.

Un alt truk este așa numitul „truk al frânghiei“. Acesta a dat mult de furcă curioșilor. De multe ori, existența lui chiar a fost pusă la îndoială. Când prințul de Walles, mai târziu Regele Eduard al VII-lea, a vizitat India, în anul 1902, vice-regele de atunci, Lordul Ladnsdane, voia să capete, pentru serbările dela curte un fakir, care să se producă cu acest „truk al frânghiei“, în fața Printului. Dar iată că nu s'a găsit nici un fakir deși s'a anunțat în toată India



Imblanzitori de serpi

că un asemenea om va fi plătit cu zece mii de lire sterline, onorar. Fără rezultat au rămas și alte oferte și mai mari, făcute mai târziu în Indiile Olandeze. Se pare astfel că trukul frânghiei nu este decât o imaginație fantezistă, a unora, afară doar de cazul când un grup mic de spectatori va fi fost vr'odată ipnotizat și sugestionat de

de măcelărie, în urma lui, dispar și acestea și deodată se aude de sus un strigăt sfâșietor: pe jos cad bucăți însângerate din trupul celui dispărut, cadavru ciopârțit al asistentului se găsește la pământ. Fakirul vine și dânsul, smulge frânghia la pământ, care cade jos laolaltă, adună bucățile însângerate de cadavru, într'un coș și apoi...



Bhimsen Pratap și Gopal Krischna, in anul 1896, la Budapesta
Bhimsen Pratap, in „somm letargic“.

vr'unul dintre acești „oameni sfinți“.

După povestirile fanteziste, acest „truk al frânghiei“ consistă în următoarele: fakirul aruncă în sus o frânghie, care se agață într'un punct nevăzut din spațiu. Asistentul său se agață pe această frânghie și dispare apoi în văzduh. Fakirul, în aparență mâniaț, aruncă cuțite

mai înainte ca spectatorul să-și vină în fire, asistentul ese din coș, viu, nevătămat tot restul dispărând. Descrierea acestui fenomen se găsește prin cărțile de călătorie, din veacul al XIV-lea și și atunci era privit ca un efect de sugestie.

Dintre alte multe trukuri ale fakirilor, menționăm aci „trukul coșului“: asistentul fakirului se

bagă într'un coș, pe care fakirul îl străpunge de mai multe ori cu sabia. Uneori se vede țâșnind sânge din coș. Coșul rămâne gol, lucru învederat prin aceea că fakirul poate sări și dansa înăuntrul său, iar după ce-l acoperă din nou, deodată apare asistentul, viu nevătămat.

„Piatra săritoare“, ca și „rața ascultătoare“ sunt minuni, cari nu se deosebesc întru nimic, de scamatoriile atâtor europeni cari se produc la' varietou: piatra săritoare e bazată pe topirea unui bulgăre de sare în apă, care ține strâns un arc de bronz. De arc e legată piatra, care de



și un coleg gelos, care spre a face și mai bine, in cinstea zeilor săi, și-a ridicat ambele brațe în sus și le-a lăsat să se usuce, astfel

indată ce sarea s'a dizolvat, va sări afară, împinsă de destinderea arcului. „Rațele ascultătoare“, pentru că sunt legate cu un fir de păr,



De Paști Revista noastră va apărea cu număr mărit de pagine în mai multe culori.

EBONTUL
FABRICA DE TOCURI
DE SCRIS cu REZERVOR
BUCUREȘTI Bulevardul Elisabeta
N^o 57
A PUS IN VANZARE PRODUSELE SALE CARE SUNT SIMILARE CU CELE MAI BUNE FABRICATE STREINE
SECTIUNEA SPECIALA PENTRU REPARAT ORICE SISTEM DE TOCURI

Sufletul în credința diferitelor popoare

Indienii din America cred, că în orice loc, unde bate sângele în vene, există un suflet separat.

Caraibii cred în existența a 3 suflete: unul în cap, altul în inimă și al treilea în brațe. Sufletul inimii, după moarte se transformă în spirit bun, iar sufletul din cap și brațe, în spirit rău.

Alte popoare susțin că omul are 2 suflete. Când doarme zboară unul din el, iar când moare zbor amândouă. Așa-s Birmanii. Ei cred, că sufletul celui ce doarme zboară în formă de fluture și tot ce acesta vede din zbor, aceia visează omul.

Chinezii încă cred în 2 suflete: unul se înalță la cer, după moarte, iar altul intră în pământ.

Vindecătorii indieni, fiind credința la ei, că sufletul nemuritor al omului e pasibil de transplantare, suflă din mort sufletul în copii. Dacă moare un membru din familie, sufletul acestuia se va așeza în noul născut al familiei, așa că ne-

potul va purta demulte ori sufletul mătușii sale, fiind mamă totodată.

Fermecătorii Turaniei, demulte ori se ameteșc, pentruca să le zboare sufletul în țara spiritelor, unde vor vedea lucruri supranaturale și se vor înzestra cu cunoștințe prețioase.

Unele triburi de Negri, lasă câte un loc liber la masa familiară, pentru câte un suflet nevăzut, care mănâncă alături de ei. La alte triburi de Negri, văduva, înainte de a se remărită, face baie, ca să spele depe ea sufletul soțului predecedat.

Triburile Indienilor americani, mănâncă cenușa șefilor lor morți și arși, pentru a dobândi însușirile sufletești ale defuncțiilor.

Negri, din timp în timp, onoară câte un tânăr, pentru a duce vești pământene, foștilor regi ai lor.

Tinerii soți Indieni din America de Nord, când sunt spre moarte, își sugrumă femeile, pentru a se în-

talni cu ele pe cealaltă lume. Cu ocazia morții copilului, sugrumă pe îngrijitoarea acestuia, ca să nu fie singur în raiul.

Mohamedanii cred, că raiul numai cumpărat cu bătaii mortale asupra necredincioșilor îl pot câștiga, ori mort în drumul peregrinajului dela Mecca.

La Arabi e înrădăcinată credința, că sufletul celor blânzi se așează în paradis, după moarte, unde curge lapte și miere și unde fiecareia îi stă la dispoziție câte 80 mii de sclavi: sufletul arabului nemernic însă cade în foc, unde bainele-i sunt de jar, încălăminte de pară și hrana, scânteii.

Sufletul eroilor Caraibini se transformă în stele și oridecâteori moare vre un erou, iese o stea pe aer.

Sălbaticii cred tare, că nu numai în oameni și animale, dar chiar și în arbori, poame, pietre, arme etc., există suflet. Sufletul unui ciocan uzat și în cealaltă lume stă la dispoziție stăpânului său. Spiritele co-

lierelor și în lumea cealaltă vor fi la gâtul stăpânilor. Inșă aceste lucruri, ca să poată ajunge dincolo, trebuiesc zdrobite pe pământ. Deaceia în vechile morminte din America, Polynsia, ba chiar și din Prusia nordică s'au aflat arme și alte obiecte zdrobite.

Triburile Indiene, în broaște țestoase, șerpi, iepuri, etc., cinstesc pe foștii mari șefi ai lor morți, ale căror suflete s'au așezat în aceste animale și trec din animal, ca sfinti ocrotitori de animale.

În Austria, în părțile alpine, e credința, că la nașterea unui copil ingerul protector îi aprinde lumina pe cer. Când moare vre-un om, cade o stea.

Unele popoare cred, că sufletul este umbra omului, de unde credința, că mortul nu are umbră.

După credința cea mai răspândită, sufletul în cealaltă lume nu are trup, are însă forma.

Simeon Rusu.

RONDÉL

*Un glas de caval se-aude duios,
Venind dela stâna cu gard de nuele
Ce inimă frântă cuprinsă de jele
Se lîngue'n noapte alăt de frumos? ...*

*O stea se desprinde ș'alunecă jos,
Sub bolta cerească plină de stele
Un glas de caval se-aude duios,
Venind dela stâna cu gard de nuele.*

*Ciobanul privește steluta sfios,
Cîntînd și mai dulce a inimii jele.
Căci astăzi muri, ferita de rele
Mândruța-i frumoasă. În bordeiul stufoș
Un glas de caval se-aude duios! ...*

N. Avramescu

Atragem atenția cititorilor noștri

asupra CONCURSULUI din pag. 3

Păcăleală de 1 Aprilie

Motto: „Cumpărarea pianului
e chestie de încredere”

Garanția cea mai deplină

o oferă renumele
excelent al firmei

I. TRISKA

existență de 58 ani, cel mai
vestit depozit al branșei

Reprezentantul general al cu-
noscutei mărci „Förster”



Cluj, Str. Șaguna 14. Telefon 419.



Dansatoarea indiană Gaiatry, învingătoarea în cursa de rezistență Paris-Gannes. Dansatoare indiană a sosit la Cannes cea dintâi, după o călărire de 15 zile



PLECAREA M. S. REGINA MARIA IN INSULA CIPRU

M. S. Regina Maria a plecat săptămâna trecută, în insula Cipru. Ilustrația noastră o înfățișează, împreună cu A. S. Prințul Regent Nicolae, la plecare în gara Cotroceni

(Foto-Realitatea)



Prințesa Terunomy, fiica cea mai mare a perechei imperiale japoneze, împreună cu Ibn Saud, un luptător pentru Panamă, împotriva celor din Trans-Jordania și Irak

DEPUNEREA JURĂMÂNTULUI RECRUȚILOR LA BUCUREȘTI



Duminea trecută a avut loc festivitatea depunerii jurământului recruților la București. Fotografia noastră reprezintă A. S. Prințul Regent Nicolae.

1. General Anghelescu, Ministru de Războiu.
2. D-l General Munteanu.
3. D-l General Popescu, comandantul Corpului II.
4. D-l Colonel Partenie, șeful Statului Major al Corpului II.
5. D-l Colonel Ianovici, atașatul militar al Jugoslaviei, care a participat la jurământul Regimentului II Vânători, al cărui comandant onorific e Regele Alexandru al Serbiei

(Foto-Realitatea)



DEPUNEREA JURĂMÂNTULUI RECRUȚILOR LA BUCUREȘTI

A. S. Prințul Regent Nicolae împreună cu d-l Ministru de Războiu General Anghelescu



DEPUNEREA JURĂMÂNTULUI RECRUȚILOR LA BUCUREȘTI
Soldații depunând jurământul

(Foto-Realitatea)



FONDAT 1896

Cel mai bine asortat magazin de instrumente muzicale, gramofone și harmonium

DAVID V.

CLUJ, STR. MEMORANDULUI 12
CEREȚI OFERTE!



Războiul pentru foc

(18)

J. H. Rosny

Roman din timpurile preistorice tradus de N. C.

PARTEA III.

CAPITOLUL II.

Creasta de granit

MAI trecu o noapte. În scântecrea șovăielnică a stelelor, nici Nam, nici Gaw și nici Voivodul nu zăriră vreun chip de om, nu auziră și nu simțiră decât vântul umed, animalele de mlaștină și răpitoarele cu aripi de vată. Când dimineata se răspândi ca un abur de argint, câmpia își arătă fața ei posomorită plină de o apă fără margini, întrefăiată de insule noroioase.

Dacă s'ar fi îndepărtat de țărnamă ar fi regăsit fără îndoială pe Piticii Roșii. Trebuiau să meargă pe marginile câmpiei și lae mlaștinei, până vor găsi un liman și fiind că nimic nu arăta calea cea mai bună o luară pe acolo pe unde li se părea că vor întâlni mai puține curse. La început această cale se arătă bună. Pământul era destul de tare, d'abea înțetăiat din când în când de mocirle, și pe el creșteau plante scurte, până aproape de țărnamă. Cam pe la miezul zilei tufe și arborii se înmulțiră; mereu trebuiau să pândiască zarea îngustată. Totuși Naoh nu credea că Piticii Roșii să fie prin apropiere. Dacă n'au încetat urmărirea, de sigur că se țineau pe urmele Ulhamrilor; și întârzierea lor trebuia să fie mare.

Provizia de carne se sfărșise. Nomazii se apropiară de țărnamă unde prada mișuna. O dropie care se refugie pe o insulă le scăpă. În urmă Gaw prinse un pește la gura unui pârâu; Naoh strămușe cu lancea în cristei, și apoi Nam pescui cățiva lipari. Aprinseră un foc de iarbă uscată și de crângi, bucuroși de a mirosi aroma cărnurilor fripte. Viața li se părea plăcută, vigoarea li umplea de tinerețe; socotiau că au oboșit pe Piticii Roșii și tocmai isprăviau de ros casele cristelului, când animalele țâșniră din tufișe. Naoh înțelese că fugeau dinaintea unui dușman de temut. Se ridică, și a putut să vadă o umbră cum se furia în luminișul tufișelor.

— Piticii Roșii s'au înapoiat! Spuse dânsul.

Pericolul era și mai mare decât odinioară. Căci Piticii Roșii puteau să urmărească pe Ulhamrii fără să se arate, să le taie calea întinzându-le cursa.

O fâșie de loc se întindea, aproape goală favorizând fuga, între mlaștină și mărăciniș. Ulhamrii se grăbiră să-și ia cuștile, armele și carnea ce le mai rămăsese. Nimic nu împiedecă plecarea. Dacă dușmanul îi urmărea prin tufișuri, atunci ar fi întârziat, fiind mai puțin iute și împiedecându-i și plantele. Timpul deșert se lărgia la început, apoi începu să se strâmteze printre copaci, tufe sau ierburi înalte. Cu toate acestea pământul rămânea tare și Naoh era sigur de a fi lăsat mult în urmă Piticii Roșii, atâta vreme cât nici o piedecă nu se ivia avantajul rămânea de partea lui.

Dar piedecile veniră. Mlaștina își întinse tentacule până în câmpie, ochiuri adânci, băltoace și hopuri înțesate de plante vâscoase. Fugarii vedeau calea închisă neîncetat; trebuiau să o ocoliască, să se abată și uneori chiar să facă cale înțoarsă. În cele din urmă se găsiră strămtorați pe o fâșie de granit, mărginită la dreapta de apa nesfârșită, iar la stânga de linuturi inundate de revărsările de toamnă. Dunca de granit se cobora și dispărea; Ulhamrii se găsiu împresurați de trei părți: trebuiau sau să se înapoieze sau să aștepte la noroc.

Fu o clipă de groază. Dacă Piticii Roșii se găsiu la intrarea fâșiei, orice retragere era cu neputință. Și Naoh, cu capul plecat în fața lumii dușmănoase, simți adâncă părere de rău de a fi părăsit pe Mamuți.

Nomazii încercară grabnic toate eșirile. În depărtare se ridica o grămadă roșcată, care putea să fie o insulă, dacă ar putea fi și o continuare a crestei. Gaw și Naoh încercară să găsiască un vad; nu găsiră decât apa adâncă sau nămolul trădător al mlaștinelor.

Atunci, ultima scăpare era înțoarcerea. Se hotărîră repede și porniră în grabă. Străbătura două mii de coți și se regăsiră afară din mlaștină, în fața unei vegetații imbelșugate, presărată doar cu ostroave de iarbă mai rară. Nam care se găsia în frunte, se opri deodată și spuse:

— Piticii Roșii sunt aici.

Naoh nu se îndoia de aceasta. Spre a se încredința mai bine ridică câteva pietre și le asvârlî repede în hățiușul pe care-l arăta Nam: un tropot ușor dar sigur dovedi pe dușmani.

Retragerea era cu neputință: trebuia să se pregătească de luptă. Dar loca unde se găsiu Ulhamrii nu era deloc prielnic și îngăduia mai bine să se așeze pe creastă. Cu lumina Focului ar fi fost Piticii Roșii să-i impresioare. Era la adăpost de orice surprindere.

Naoh, Nam și Gaw scoaseră strigătul lor de războiu. Și pe când rotiau prin aer armele lor, Naoh strigă:

— Piticii Roșii fac rău că urmăresc pe Ulhamrii care sunt puternici ca urșii și sprinteni ca saigii. Dacă Piticii Roșii îi atacă, mulți dintre ei vor muri! Naoh singur va lăbori zece... Nam și Gaw vor ucide și ei. Vor oare Piticii Roșii să-și omoare 15 războinici de ai lor, spre a nimici trei Ulhamrii?

De pretutindeni, în tufișuri și prin ierburile înalte se ridicară voci. Fiul Leopardului înțelese că Piticii Roșii voiau războiul și moartea. Nici nu se mira; din totdeauna, Ulhamrii n'au ucis și dânsii oamenii străini pe cari îi găsiu prin jurul oardei? Bătrânul Goun spunea: „Mai bine să las să trăiască Lupul și Leopardul decât omul; căci omul pe care nu l'au omorât astăzi, va veni mai târziu cu alți oameni spre a te ucide.” Naoh nu voia să se înapoieze spre a omorî pe Piticii Roșii, dacă îi lăsa calea liberă, dar înțelegea bine că trebuiau să se teamă de aceasta.

Dealtminteri, știau că și oamenii din două oarde se urăse în mod feroce mai mult decât urăste Rinocerul pe Mamut. Pieptul său puternic se umplea de mânie, își provoca dușmanii, se îndreptă către tufișuri mormăind. Sulițe subțiri suierară, dar nici una nu ajunse până la dânsul. Iar el izbueni într'un râs sălbatic:

— Brațele Piticilor Roșii sunt slabe!... sunt brațe de copil!... Cu fiecare lovitură Naoh va doborî, cu măciuca sau cu securea lui, câte unul!...

Se zări un cap printre iederă. Nici nu se deosebia de culoarea frunzelor roșii de toamnă. Dar Naoh văzuse ochii strălucind. Încă odată voi să-și arate puterea, fără să întrebunțeze sulița: piala pe care o aruncă cutremură întreg frunzișul, un strigăt ascuțit se auzi.

— Iată! Aceasta e puterea lui Naoh... Cu sulița ascuțită el ar fi omorât pe Piticul Roșu.

După ce au adunat trestii veștede, pentru Focul de seară, Ulhamrii n'aveau decât să aștepte. Din toate așteptările lor aceasta fu cea mai groznică. Când pândiau pe Ursul cenușiu nădăjduiau că prin o lovitură dată cu dibăcie, vor putea doborî fiara. Când erau întemnițați de pietrele bazaltice, știau bine că Leul-tigru trebuia să se îndepărteze ca să-și caute prada. Niciodată nu fuseseră înconjurați de mâncătorii de oameni.

Acuma, oarda care-i asedia avea

de partea ei șiretenia și numărul. Era cu neputință de nimic. Vor urma zile, fără ca dânsa să înceteze de a veghia în fața mlaștinei și dacă va îndrăzni să dea atacul, cum se vor putea împotrivi trei oameni?

Astfel Naoh se vede prins de puterea semenilor săi; și cu toate acestea acești semeni sunt dintre cei mai slabi: nici unul dintre ei n'ar putea să sugrumă un Lup; nici odată sulițele lor ușoare nu vor putea pătrunde până în inima Leului, ca sulițele Ulhamrilor; tepele lor ar rămânea neputincioase în fața Zembrului, dar ele pot lovi înima omului...

Fiul Leopardului urăște puterea neamului său. O simte mai neîndurată, mai veninoasă, mai nimicitoare decât puterea Tigrilor, a Șerpilor și a Lupilor. Și amintindu-și de bunătatea Mamuților, pieptul său se ridică, un suspin adânc îl sfâșie. Îndreptă către dânsii aceea adorare care încolțea în adâncul sufletului său și care — tot atât de puternică ca și adorarea Focului — este mai dutoasă și mai blândă...

La început Piticii Roșii nu se arătau, de teama vre-unei curse sau fiind că așteptau vre-o gresală de a Ulhamrilor. Se arătară însă către sfârșitul zilei. Se vedeau eșind din ascunzișurile lor și înaintând până la capătul crestei granitice și de un ciudat amestec de sărituri și de lunecări, oprindu-se priviau mlaștinile. Când unul când altul dădeau câte un fîpăt, dar căpeteniile păstrau liniștea, ascultând. Către seară, trupurile lor roșii mișunau; s'ar fi spus, în lumina cenușie, că sunt niște șacali neobișnuiți, ridicați pe labele de dindărăt. Veni noaptea. Focul Ulhamrilor răspândi deasupra apelor o strălucire sângerie. Îndărătul tufișurilor, Focurile asediatorilor arăneau întunericul. Chipuri de pândari se iviau și dispăreau. Cu toate atacurile profăcute, vrăjmașii stăteau departe.

Ziua următoare se păru neînchipuit de lungă. Acum Piticii Roșii umblau fără încetare, când în cele mici, când grămadă. Falcile lor largi vădăiau o încăpăținare de neînvins. Se vedea bine că urmăriau fără preget moartea străinilor; era un instinct dezvoltat într'înșii desule de generații, și fără de care ar fi pierit în fața seminișilor de oameni mai puternici dar nu atât de uniți.

În timpul nopții următoare, nu încercară nici un atac: păstrau o tăcere adâncă și nici nu se arătau. Până și Focurile lor rămăneau nevăzute, fie că nu le aprinseseră, fie că le transportaseră departe. În sepe zori se observă o forfocăală neașteptată și se părea că tufișuri întregi înaintau ca și când ar fi fost vii. Când se făcu ziua, Naoh văzu că o îngrămădire de crângi opriau intrarea drumului de granit: Piticii Roșii izbucniră în strigăte războinice. Și nomadul înțelese că ei vor duce mai departe acest adăpost. În chipul acesta vor putea arunca sulițele fără să se arate sau vor putea lășni deodată, în număr mare, la un atac hotărât.

În cea de a treia seară, stând în fața Focului, Naoh fu cuprins de neliniște. Își întărise adăpostul, dar știa că în puține zile, dacă prada rămânea tot atât de rară, tovarășii vor fi mai slabi decât Piticii Roșii, și el singur va putea oare să arunce mai bine sulița? Măcuica lui va izbi tot atât de năprasnică?

Instinctul îl sfătuia să fugă, la adăpostul întunericului. Dar trebuia să surprindă pe Piticii Roșii și să forțeze trecerea: lucrul acesta probabil că era cu neputință...

Îl cuprinsă fiori, se ridică și răscolii Focul: apoi porni către Piticii Roșii.

Dinții săi serășiau: adăpostul de crângi se apropiase și mai mult; poate, că în noaptea următoare, vrăjmașul va putea să înceapă atacul.

Deodată, un țipăt ascuțit sfășie cuprinsul. Un chip eși din apă, mai întâi nelămurit. În urmă Naoh recunoscuse un om. Se târa: dintr'o coapsă îi curgea sânge: era de o statură neobișnuită, aproape fără umeri, cu capul foarte îngust. La început se părea că Piticii Roșii nu l-au zărit, apoi se iscă zarvă mare, sulițele și țepele șuierară. Atunci, sufletul lui Naoh fu năvălit de impresii neobișnuite. Uită că acel om trebuia să-i fie și lui un dușman: nu simți decât deslănțuirea furiei împotriva Piticilor Roșii și alergă în spre cel rănit cum ar fi alergat către Nam sau Gaw. O suliță îi izbi în umăr, fără să-l opriască. Scoase strigătul său de războiu, și se avântă în spre rănit, îl ridică dintr'o mișcare și dădu să se retragă. O piatră îl izbi în cap, o doua suliță îi sgărâta umărul, dar se afla de-cum dincolo de bătaia dușmanului... și în seara aceea, Piticii Roșii nu îndrăsniră să încerce lupta mare.

(Urmarea în numărul viitor).

ÎN CERCĂRI LITERARE

Zori de zi

(Sonet)

*Un sron prelung de rece nfiore
Străbale-a nopții sară mparăte —
Din răsărit, o rază purpurie
A sfărâmat a neguri-apărare.*

*Cu glasul stins, în ceața brumărie,
Un cântălor vestește'n depărtare,
Că arde foc pe'nflăcărata zare
Și vine astrul zilei la domnie!*

*Infrișoală, negura se strânge
La spatele sălbaticilor munți
Și umbră deasă'n poala lor răsfrânge.*

*Dar, când i-ajunge soarele pe frunți,
Se schimbă'n aburi negura și plânge
Stropind cu rouă brazii lor mărunți...*

Dimineața

(Sonet)

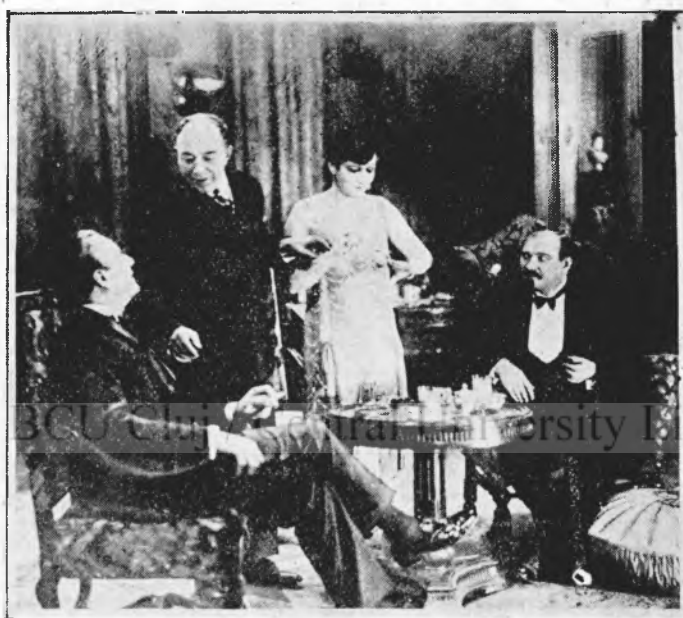
*Simtind căldura binefăcătoare,
S'a delectat câmpia'nrouală —
Din sânul ei cu roadă mbelșugată
Înaltă sfânta jertfă către soare!*

*Dar fumul alb se'mprăștie deodată:
Potop de raze cade pe ogoar —
Cetecmurând zenitul, care moare
În luptă grea cu muchea depărtată.*

*Un murmur vag și ne'nțeles de frunză,
S'aude'n crângul legănat de vânt
Și prinde ciocârliă să răspundă.*

*Cu tril duios acelu dulce cânt...
Iar sus pe deal, e gata să vătrunză
Un fier de plug în fragedul pământ!...*

L'aul Lișcovanu Cristian

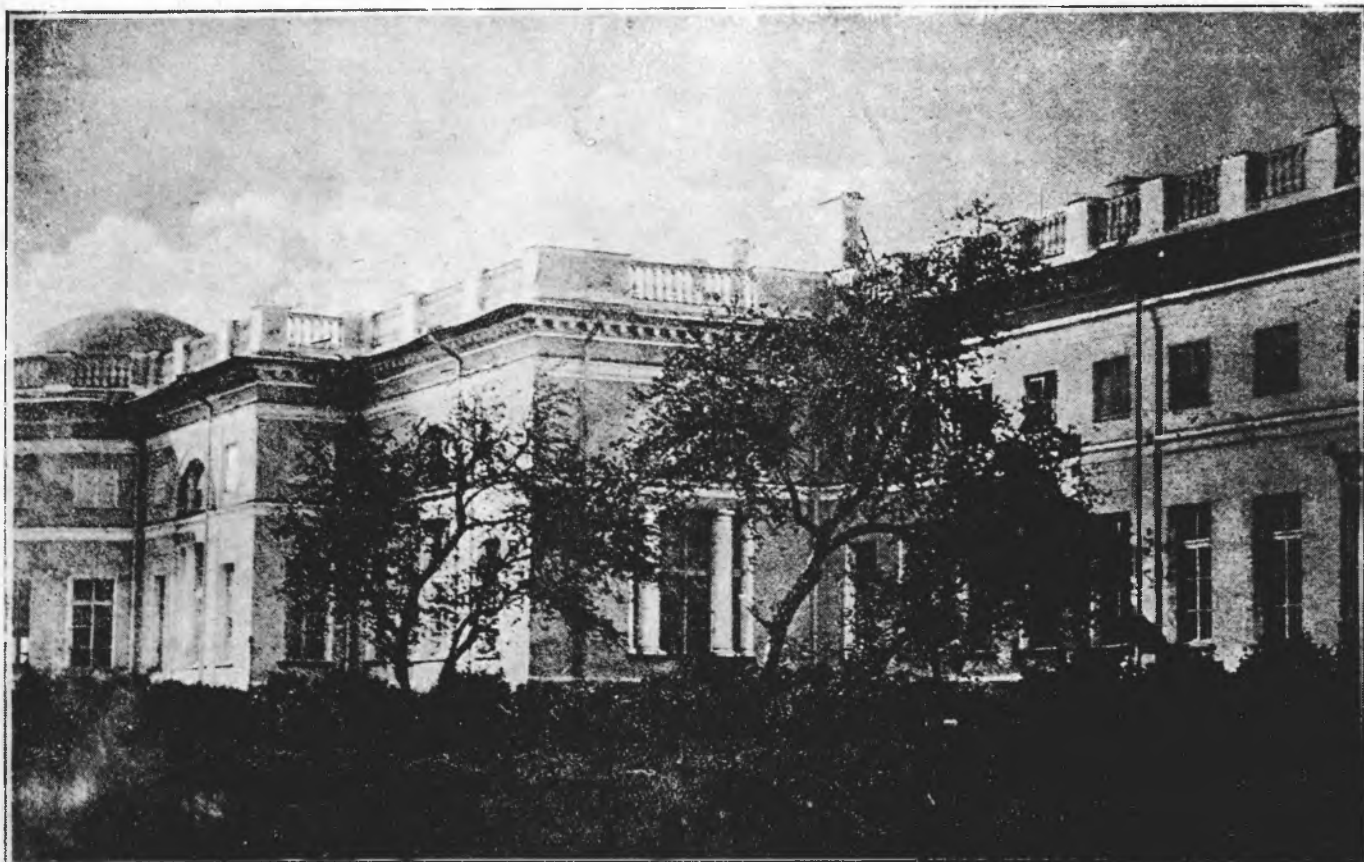


SOȚIA LUI LUNATSCHARSKI PENTRU ULTIMA OARĂ LA BERLIN

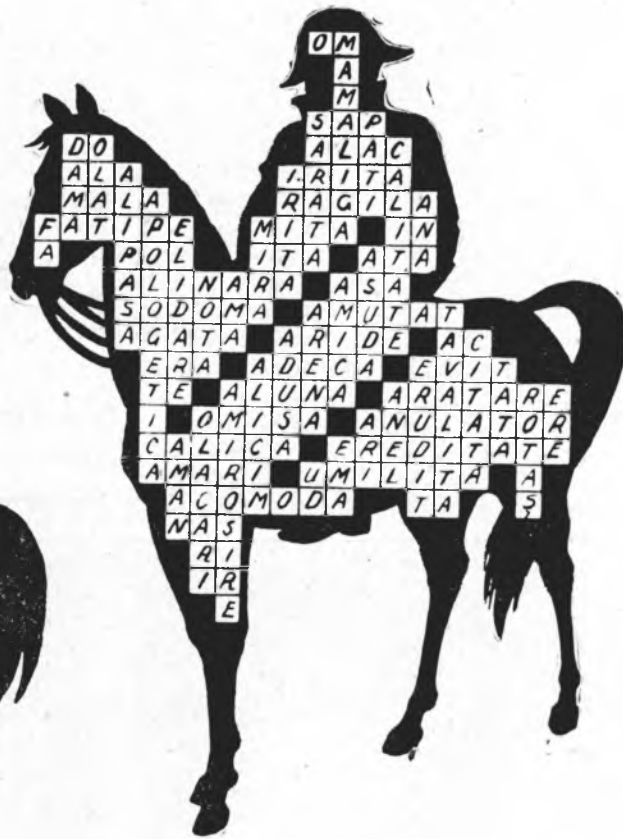
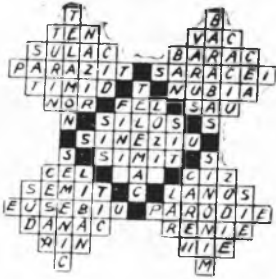
Doamna Lunatscharki care în ultimul timp ducea o viață foarte largă la Berlin, a fost rechemată telegrafic, în țara sovietelor. Se pare că fruntașilor sovietici nu le convenia purtarea soției comisarului dela instrucție. Acesteia îi plăcea să se imbrace bine și ducea o viață mondenă. Fotografia noastră înfățișează pe doamna Lunatscharki jucând într'un film. Ea se găsește în timpul pauzei, în societatea lui Jean Angelo, Rudolf Mainert și Szöreg, regiștri.

CASTELUL ȚARULUI DIN CARSCOIA SELO

În acest castel au locuit, în mod permanent, ultimul țar și cea din urmă țarină, a Rusiei.



Soluțiile jocurilor pe luna Februarie



Nicu Ionescu, Constanța 77 puncte câștigătorul premiului de 1000 Lei.

Harry Georgescu, Sinaia, 75 puncte câștigătorul premiului de 500 Lei.

Zorița Tomuș, Cluj, 74 puncte câștigătoarea premiului de 300 Lei.

Au câștigat câte o carte următorii: Irene D'Y, București 71 puncte, d-na Didinel Demetrescu, București 70 puncte, Corneliu Puțureanu, Craiova 70 puncte, Delamarian Ravn, Arad 70 puncte, Aurel Pană București 70 puncte, Const. C. Madgearu, Focșani 72 puncte, Vasilică Roșca, Galați 70 puncte, Jean Constantinescu, R.-Vâlcea 70 puncte.

Alba-Iulia: Emil Bozdog 25, Aurel Cosor 20.

Alexandria: Ionel N. Crăciunescu 60, George C. Antonescu 25, Ionel N. Crăciunescu 10.

Arad: Cimpoieș Nicolae 25, Iancu Gurbau 25, Coțoi Petru 11.

Bacău: Costel Constantinescu 25, Răileanu Borcanely 16, Istrate George 10.

Baia-Mare: Const. Părăian 65.

Bazargic: Emil Th. Capriș 50.

Bălți: Mauriciu Breiman 60, S. Breiman 25.

Bărlad: Kitzler N. Naum 68, Boteanu Romulus 61.

Brăila: Panait B. Florias 35, Leușă Anagnoste 45, Alfred Feigeles 35, M. și T. Ionescu 24, A. P. Sarandopol 40, Emil Beșchea 36, Cristu Theodoris 30, Dumitru R. Vasile 15.

Brașov: Alex. și Nia Ioan 66, V. Stroe 55, Mihăilescu A. N. Traian 45.

Bretea: V. Buiculescu 21.

Bistrița: Aurel Moldovanu 56.

Blaj: Nicolae Onigo 55.

București: Eugen St. Popescu 68, Costică Bercuș 68, Petre Popescu 55, A. M. Moscovici 56, I. Brănișteanu 38, Gh. Alexandrescu 35, Valiorte 35, Nelu G. Economu 33, Stoenescu D. 30, Mișu Tevi 25, I. Dlofmane 10.

Budești: Nicolae Negulescu 25.

Caracuseni: Veaceslav Culinchi 15.

Caransebeș: Petru Mateș 65.

Câmpina: Const. P. Hârjea 66, Nicu C. Savu 64, P. Eremie 6.

Chișinău: B. Rosenthal 67, A. Boldescu 65, Săvulescu H. 64.

Craiova: Paul și Aurel Enescu 68, Marin T. Budecă 68, I. Munteanu 68, Dumitru Pisoschi 67, M. Văduvescu 66, D. M. Sternberg 65, Mihail N. Nicolae 65, Mihail Ciocâlțeu 63, S. Mondlea 55, Emanuel Lieberman 54, Marcu Iancu 25, H. Sternberg 25, Micu Eliezer 25, Mircea Bârsan 25.

Cluj: Marioara Georgescu 60, Alina Ștefanovici 63, Valentina Bujorescu 60, Teodor Spireanu 35.

Constanța: Alexandru Dumitrescu 65, Lucy și Sorel Avramescu 59, Tuțy 20.

Deva: Farcaș Antonie 32.

Drochia: I. Trachtman 35.

Fălești: Iosif G. Fihman 16.

Focșani: Ionel și Elena N. Rădulescu 65, Nicolau T. Nicolau 58, Simon Aschenazi 58, Vasile I. Theodorescu 55, Ioan Gapta 67, Herman Corneliu 40, Nicolau T. Nicolau 25, I. N. Rădulescu 25, Petre T. Iliescu 25, Simon Aschenazi 10.

Galați: Ioseph A. Petter 69, Vasilică Roșca 70, Neculai I. Dimitriu 69, Alexandru Tahopol 68, Emil I. Calavre 68, Neculai C. Vasiliu 67, Victor Gh. Popșeanu 66, Constantin și Gigi Macavei 65, Paul Ronșidis 65, Palade Ath. Ion 64, Sahanagi Stavru 62, Vasile Măcsineanu 62, V. Blebea 60, Silvestru Alexandru 60, Luța Dorin 59, Chiriță Teodor 58, Frieda Jaegher 57, Jeanette Jaegher 57, Păun Costică 57, Ion Teodorescu 56, Neacșu Iacob 56, Jean Slavis 56, Vasile și Spiridon 55, M. Arsenie 53, Palade Ath. Cicerone 50, S. M. Leibovici 59, Teich I. Nestor 30, Vasile Dărie 25, Alex. Dumitrescu 25, D. Constantinescu 20, Cazil N. Vasile 20, Cohn Iulius 20.

Iași: Elena Mihailescu 68, Emil Lannay 67, Al. Haber 66, B. Eisenhaendler 65, Olga și Leon Popovici 65, Honore și Raymond Sens 60, Speranța Gh. 60, Herman Steinberg 60, Iosif Iancu 58, D. Popovici 55, Victor Streit 53, George Berghiner și Alex. Halpeius 25, Văluță E. și Drăguleanu T. 18.

Lugoj: Silviu Binișan 65, Bibi Gheleșianu 25.

Lupeni: Nic Borca 35.

Odobești: Avram M. Iosif 25.

Pitești: Nelu Popescu Puiu și Traian Zamfirscu 23.

Ploești: Cocuța Maxim 6, Ion George 6.

R.-Vâlcea: N. Gh. Popescu 68, Gore Bordea 66, Arghir Brătianu 66, Virgil H. Ionescu 65, C. D. Marinescu 65, Gh. Burtanu 58, Oscar Scheiber 40.

Roman: Dumitru și Nelu Bontas 36.

Satulung: V. Tudoran 69, Gh. Do-

brescu Șanț 65, Jenică Stroe-Oituz 55.

Schineni-Bacău: Const. C. Mardare 23.

Sebeș: Minerva Bojiță 5.

Sibiu: Dimitrescu M. Ștefan 35.

Siliștră: Calciu Ștefan 36, Mișu Popescu 36, Erich Sigurath Gabe 16.

Tătărești: Mihail Sandulenco 41.

Tg.-Jiu: Const. A. Georgescu 60, Stănculescu Gh. Adrian 38.

Tg.-Ocna: Nachman și Brecu Engelberg 68, Isidore și Maurice Herscovici 67.

Tighina: Leon Caușansky 69, Eugenia F. Leandvert 30, Solomon D. Goligorsky 25.

Timișoara: Jean Covnerțov 68, Mișu Constantinescu 66, Rosette și Rafael Calmy 56, Mihail Constantinescu 25, Goldiș Eugen 10.

T.-Măgurele: Mihai St. Ivănescu 25, Apostolescu V. Emilian 26.

T.-Mureș: Alexandru Bad 21.

T.-Severin: Nicu Papadopol 25, Teodor Popescu 10, Pavel Mihușescu 10, Ghitulescu Gh. 10.

Salvați pe un nevino- vat dela moarte

DESLEGATORII CONCUR-
SULUI

(Urmare).

Malvin Samuel, Tanase Kondorovici, Aurelia Mesină, Covrig Dtru, Const. Popescu, Laslea I. Ilie, Ion Petroviciu, G. Rădulescu, N. Gherulescu, V. S., Jeanette Vatan, Ilie Constantin, Coralia Pompilian, I. Calef, Rista Gh. Octavian, Fernan Carol, I. Kertzuer, Ion Stoiculescu, Florica Gabus, Nicolae Bără, Nelelcu I. Nic., N. Grigorescu, Robert Schlesinger, Iosif Onciu, Popescu C. Silviu, Grigore Văizaru, P. I. Iosif, Vică Munteanu, M. Radianu, Leonida L. Demetriade, Alexandru G. Pli., Filip Căpațane, C. Bădulescu, Mia Gălceanu, M. Kiculescu, Coca Sulimovici, Angela Pfeiffer, I. St. Predescu, Emil Landau, E. Zaporozian, Jean Nicolas, Henia Maior Vasilescu, Iuliu Cozachevici, Șoprea Nicu, M. Verzeanu, George I. Stănescu, Vitalie Zelinsky, Alexandru Șelam, C. Ionescu Mircea, Sima A. Simulescu, I. Vlădescu, T. Georgescu, Alexandru Gh., A. Tambur, Bobe Petre, Aurelia Obieja, Dambiu Crișan, Nicolae Filipescu, Al. Varlam, Georgescu Marin, Elena Georgescu, Vasilescu Vasile, Grigore Romanescu, Ioan Todirașcu, Namian Ctin, Alfred Șoimu, Mocanu Trandafir, Ionel Theodoru, Petre Cristescu, Tonny Speitzer, George Victor, Jelescu Georgeta, Ion Enescu, Virgil Mora, Sima Iosif. Nae, Nicu Horia Simonetti, Ion D. Filip, Andrea Anton, Maior Carol, Antoinette Zuekkermann, Cristofor Mihail, Marinescu St. Teodor, M. Grau, Petre V. Ionescu, Svircevac Arcadie, Ionel T. Ștefanescu, M. Iscovici, G. Rally, Petre I. Buzi, Popescu N. Petru, Gh. Dumitrescu, Spiru Hasnaș, Toma Filip, S. Veint-rauf, Valerica Berechet, Nic. V. Georgescu, Gh. Popescu, Vasile

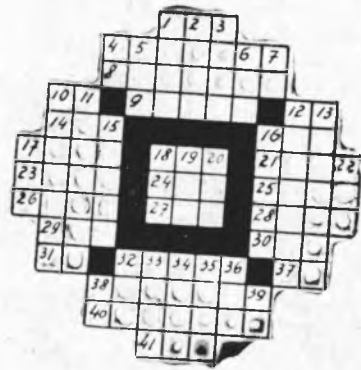
JOCURILE „REALITĂȚII”

Morlova, Vasilescu F. Grigore, Gică Zmoticănu, Rozenthal, Petru Rujinski, Zevod Moritz, Liviu Jurchescu, Avramescu I. Nicolae, Maria S. Giurescu, Paulina Avramescu, Vasile Lucan, Gusti Târnoveanu, Mărculescu N. Const., C. Matache, Aurel Marin, Vasile D. Valentin, Vittoria Costamagna, Leonid Duca, Marioara Potopopescu, Mihail Vasile, Nicu I. Mihăilescu, Alexandru Gică, Marietta Relevici, Alexandru Verescu, Eugen Zeman, Zamfir Enache, Gheorghe Ionescu, Ioan Badea, Cazan N. Anghel, Oprea Constantin, Ionel Șuțescu, Alex. Lucaciu, Marioara Tomescu, G. Harris, Edward Linder, Joan G. Leibovici, Ioan A. Ionescu, Stănescu P. Nicolae, Horowitz Gerson, Emil Gh. Marinescu, Chirilă Simion Marcel Atanasiu, Aurel Marin, Ioan Badea, Nathan Filbermann și I. Grimberg, Vică Munteanu, M. Radianu, Gh. Dumitru, A. Solomonescu, Balasescu Gr. Teodor, T. Rădulescu.

Bucecea: D. Zooristeanu.
Burduești: Eftimia Popescu, Victoria Popescu.
Buzău: Roman Gh. Traian, Firea I. George, Irina Georgescu, Manole Lespezeanu, Max. Alex. Windisch, Alexandrescu S. Roth, Pompilică St. Ionescu, D. Iliescu, Ștefănescu S. Dumitru, Victor I. Toma, Dorel Teodoreanu, Roro Firea, Ionel Homstein, Ionescu I. Dumitru, Alen. Marcu, A. T. Marinescu, Dumitru Bailă, G. Mihăilescu, Maria Popescu, Sandu M. Dimă, Popescu V. Grigore, Frăsineanu Ion, B. Leon, N. Stăratescu, Capt. Al. Dupont, Ștefănescu George, Dragomirescu Teodor, Const. Dumitrescu.
Buziaș: Tripa Vespesian
Caracal: Geta Popescu, Ricman V. Paul, Bebică Ciurescu, Marin Nasturică, Emilia Petrescu, Lelia Petrotian.
Caransebeș: Sinicton Honțilă, Dorin Rădulescu, Florica Țunea.
Cavarna: Ruzipol Corneliu, Anton Mahalinsky.
Călárași: Marin Petrescu, G. N. Furnică, Ionel Andreescu, Florian N. Buturez.
Câmpina: Z. Stoica, Const. P. Hârjea, Nicu C. Slavu.
Câmpulung: V. G. Budușeala.
Cernavoda: Lt. Paulian, Valentin Paulian, Eische Ion.
Ceptura (Prahova): Aurelian Popescu, Petre N. Ionescu, M. C. Voina, Negru Leonte, Alex. Gheorghiu Constantinescu.
Cernăuți: Dimitriu Ștefan, Constanța Danilescu, Lungu Th. Alexandru, C. M. Gheorghiu, Jean Blum, M. Moescu, Dumitru Tomescu, A. Alexandru, Dikran Kundakdjian, O. Slușanschi.
Cheochiș: Marajan D. Bonovici.

Chișinău: Zalezky Justin, Zilly Dumitru, M. Nițescu, Negoescu Ioan, Buzatov Grigore, R. Ionescu, Ștefan I. Stănescu, Vălcu Alexa, B. Țirc, Georges G. Cuseoni, Gh. Cațir, A. Bodeaga, Gh. Vasilata, Rosenzwaig, Mateescu N. N., I. Averbres, Pintilie Adrian, Camil Alexandru, B. Ugrinovici, A. Goldenstein, M. Heliade, F. Dorosenko, Maria Fridman, I. Tinman, Fromes Kern, Aron Caprinschi.
Chitila: M. Popescu, Tomescu Ioan.
Cleja-Samușca (Bacău): Constantin Florea.
Cluj: Dimitrie Cușma, Pia Drăgan, Gh. Tamaș, Negrea Ispas, Ioan Dejenariu, I. Moga, Radu Stanca, Aurora Bărsescu, Bartoș George, Septimiu Hodărnău, Georges Sanco, Luca Sava, Ioan Tanase, Viorel Tănase, Ilie Colhou, Zoia Bugnariu, Constantin Orășan, Morar Ghiran, Lt. Al. Negură, Nemes George, Ștefan Crăciun, Ioan O. Handrea, Poida Grigore, Ionel Cataveiu, A. Jugănar, Zoia Bugnorie, IncoVICI Const., Nicolae Tămpăniariu, „Spit”, S. Nicoară, Miseto Florica, Leon Domide, Ioan Petcovari, Jorj Sabin, Nicolae Trofinov, N. Petrescu Alexandria, Eugen Taran, Gh. Tomescu, Jochim Clad, M. C. Pop, George Ipsilante, Lt. Marinescu Nicolae, I. Costin.
Codăești: I. Lehrer.
Comarnic: Mitică Mărculescu.
Constanța: Ioan N. Drăgoiu, Traian Ion, Dumitrescu Alex., Petrică Georgiu-Canare, Ionescu Nicolae, Telemac Ștefan, Ionel Gavrilă, Maria C. Slăpiciu, Șt. Skramko, Gavrilă George, Manolescu C., P. Pănaiteșcu, Ioan Sachelaride, Nicu Sterea, N. Paveliu, Z. Negulescu, Olga Mingheraș, H. C., Ionel Vișoiu, Maria Șeitan, Necula Dănilă.
Cornești: Alexie Ghina.
Cotești: Zoe Av. D. Rădulescu.
Craiova: Florian Șerban, Mihai Vasile, Calea Ion, Dumitrescu N. Aurel, Ștefan Soceanu, Petru C. Jovipale, Costică Niculescu, I. Stoiculescu, C. I. Boboc, Marioara Ciovică, Eugen Siebermann, Marcel Botzan, Marin Săndulescu, Minel Văduvescu, Tudor Marin, George Billek, Iliescu L. Toma, Theodorescu A. Emil, Marcel Rădu, Nellu Dămbovițeanu, Gică Săndulescu, Paschia Gh. Florea Tasse, Eughenie Rădulescu, Petru Danilescu, I. Munteanu.
Dărmănești: N. Cojan, d-na, Tomig Enghelberg, Costică Bașa.
Dej: Cutcan Victor, Baneasu Ioan, Ciupe George.
Deva: Marcu Aurel Ioan, Berbeța Serafim, Farcaș Antonie, Gheorghian Alexandru, Stirbai Octavian, Mișa Petre, Tony Bulandra.

JOCURI No 1.
 Cuvinte încrucișate.
 (10 puncte).
 Trimise de N. Gh. Popescu R.-Vâlcea

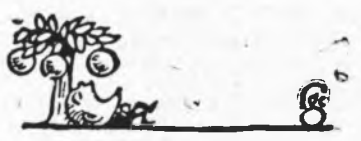


ORIZONTAL:

1. Lampă electrică. 4. Munți în Statele-Unite. 8. Erou muzulman din a treia Cruciată. 9. Numirea ce o poartă moștenitorul coroanei, în Anglia. 10. Conjunție. 12. Notă muzicală. 14. Disc de balanță. 16. Oraș în Ungaria. 17. Uz capricios. 18. Mică poemă. 21. Camera. 23. Sentiment. 24. Poet american (1811—1849). 25. Vătmăitoare. 26. Celebru navigator portugez. 27. Succesiune. 28. Car unebru. 29. Cuiu. 30. Capriciu (Mold.) 31. Alifie. 32. Compozitor francez. 37. Pronum. 38. Fisă. 40. interjecție (imită cântarea din gură). 41. Crustacea.

VERTICAL:

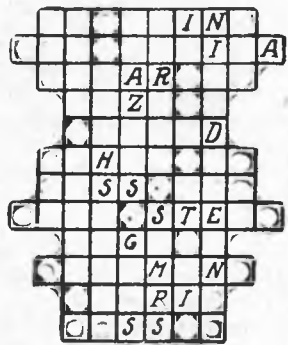
1. Nume purtat de 4 regi din neamul Arpazilor. 2. Identic. 3. Pică. 4. Monedă romană. 5. Financiar peoțian (1671—1729). 6. Patria lui Constantin cel Mare. 7. Puantă. 10. Privitor la poporul turcesc (pl.) 11. Oraș în Macedonia. 12. Propii unei mame. 13. Revenitoare la o țară din Europa. 15. Gust. 16. Compozitor italian. 17. Preot persan. 18. Alt nume dat Cybeliei. 19. Numerar. 20. Văul cel mare care acoperă știintele daruri. 22. Un fel de mandat. 32. Metaloid. 33. Personagiu mitologic. 34. Celebru romancier francez. 35. Camera. 36. Cea mai mică coardă a unui instrument muzical. 38. Prescurtare. 39. Fluviu în Franța.



CUM VORBIM

Așteaptă-mă o secundă — spune doamna insoțitorului ei — am treabă aici vre-o cinci minute!

JOC No. 2. MUZICAL
 (10 puncte).
 De N. Gh. Popescu, R.-Vâlcea



În toate pătrățelele se vor insera litere, în așa fel încât acestea, împreună cu cele date, să alcătuiască numele unor cetăți. Pătrățelele însemnate în octogon, cuprind litere, care citite în ordinea dată, alcătuesc numele întreg, al unui celebru muzicant român.



JOCURILE 3, 4 și 5
 (10 puncte)
 trimise de V. Gh. Popescu, R.-Vâlcea.

METAGRAMA

— Cu B mă aie fiecare
 Cu C eu te servesc pe mare.
 Cu D sunt o unealtă,
 Cu Z pasăre 'naltă...

ENIGMA

— Aruncați o vocală în apele unui fluviu, și'l veți transforma într'un pește.

PROBLEMA

— Se dă un cort de pânză pentru adăpostit și se cere să fie transformat într'un troc, de dat mâncare la porci. Cum se va proceda?...

Deslegările jocurilor se primesc la redacție până la 10 Mai cor. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obține numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri, din numerile 11, 12, 13, 14 și 15, va primi un premiu de 1000 lei; premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii șapte deslegători, primesc câte un volum din operele autorilor renumiți. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 25 Mai 1928.

S'a deschis secțiunea de confecțiuni de dame a firmei Martonffy & Comp. blănărie
Piața Unirii 20 CLUJ
La nivelul celor mai mari orașe din lume!!!
 Au sosit cele mai noi modele parisiene și vieneze
 Rugăm pe distinsele elegante ale Clujului și Ardealului să cerceteze ultimile noastre modele.

JOCURI DE CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

ȘI CUM TREBUIESC REZOLVATE

Este într'adevăr extraordinar chipul în care jocurile de cuvinte încrucișate au cucerit toate straturile sociale și toată lumea.

Există neînțelegere asupra locului de origine a cuvintelor încrucișate: unii susțin că ele și-ar avea leagănul în America, țara tuturor posibilităților, alții spun că acest joc inteligent ar fi fost născocit de francezi, ca să fie apoi adoptate imediat de germani, cari nu numai că l'au îmbrățișat cu frenezie, dar l'au perfecționat într'un chip uimitor.

Jocurile de cuvinte încrucișate au o vârstă relativ tânără: în Anglia și în Germania până mai acum doi ani d'abea se știa despre „kross-worth-puzzle”. La noi de abea din anul trecut școlarii, studenții și în mică măsură intelectualii au început să se intereseze de aceste jocuri.

Nu trebuie disprețuite. E una dintre distracțiile cele mai plăcute, cele mai pasionante și totodată foarte educative. Nimeni nu se poate apuca să rezolve un joc de cuvinte încrucișate dacă și-a uitat cunoștințele căpătate în școală de geografie, de istorie, de literatură, de fizică sau de chimie. Adesea are nevoie să știe latinește și necesitatea îl va obliga să deschidă Dicționarul Universal al limbii române.

Limba românească cuprinde între 30 de mii de cuvinte. Dintre acestea copiii întrebuințează o mie; oamenii ignoranți circa 3000 iar omul cult cunoaște și întrebuințează între 6 și 10.000. Ziariștii — de obicei au vocabularul cel mai bogat — ei cunosc și întrebuințează până la 12.000 de cuvinte. Ușor poate deduce din acestea, oricine câț de instructiv și de folositor e jocul de cuvinte încrucișate care învață pe fiecare mersu-nou și noi cuvinte.

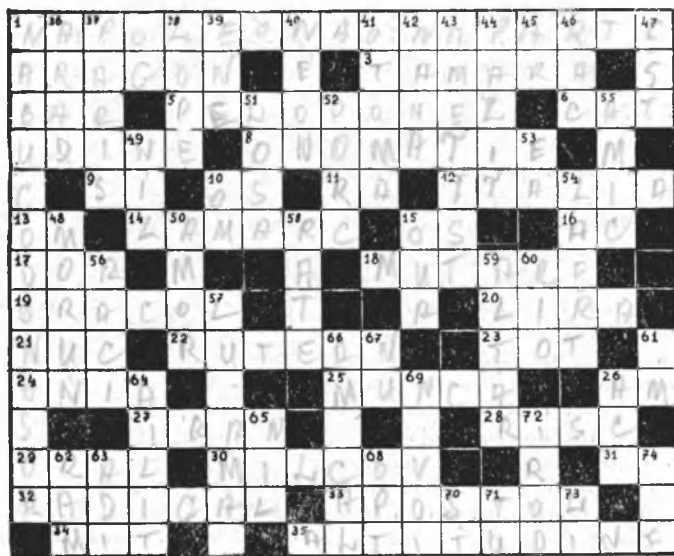
Cititorii noștri au putut observa că aproape dela apariția ei, revista „Realitatea Ilustrată” a dat atenția cuvenită acestor jocuri și în fiecare săptămână am publicat unul sau două. Pentru că ne-au cerut-o mulți, vreme să lămurim aci, pe scurt, cum se fac și cum se rezolvă jocurile de cuvinte încrucișate.

În fiecare patrat liber se înscrie câte o literă. La fiecare număr începe cuvântul care trebuie ghicit, și litera inițială a acestui cuvânt se înscrie chiar în patratul care poartă numărul.

Fiecare cuvânt are alătea litere câte patrate goale sunt într'un șir, orizontal sau vertical, după indicații.

Pătrățelele negre sau cenușii rămân libere.

Cuvintele care se încrucișează (orizontal și vertical) în toate patratele comune trebuie să aibe aceeași literă. Dăm aci alăturat o pildă de cum se rezolvă un joc de cuvinte încrucișate.



ORIZONTAL:

1. Impărat francez (17 litere).
2. Provincia în Franța (6 litere).
3. Nume biblic (6 litere).
4. Local de petrecere (3 litere).
5. Peninsula din antichitate (9 litere).
6. La casa cu etaje (3 litere).
7. Oraș în Italia (5 litere).
8. Noutate (8 litere).
9. Notă muzicală (2 litere).
10. La toate vertebrele (2 litere).
11. Zeu egiptian (2 litere).
12. Țară (6 litere).
13. Ființă (2 litere).
14. Naturalist (6 litere).
15. La toate vertebrele (2 litere).
16. Unealtă folositoare (2 litere).
17. Pentru cel depărtat (3 litere).
18. Schimbare (6 litere).
19. Ghicitor (6 litere).
20. Instrument muzical.
21. Pom (3 litere).
22. Naționalitate (6 litere).
23. Cel mai mult (3 litere).
24. Piatră prețioasă (4 litere).
25. Activitate (5 litere).
26. Posedare (2 litere).
27. Podiș (4 litere).
28. Aventură (4 litere).
29. Verbal (4 litere).
30. Râu (6 litere).
31. Pronume (2 litere).
32. Semn matematic (7 litere).
33. Slujitor al binelui (7 litere).
34. Poveste (3 litere).
35. Înălțime (10 litere).
37. Oraș (5 litere).
38. Poet dramatic spaniol (4 litere).
39. Nume bărbătesc (3 litere).
40. Gaz (4 litere).
41. Neteș (5 litere).
42. Roman francez (4 litere).
34. Piatră prețioasă (7 litere).
44. Aparat (5 litere).
45. Unitate de măsură (2 litere).
46. Crustaceu (3 litere).
47. Punct cardinal (3 litere).
48. Pește (5 litere).
49. Fluviu (3 litere).
50. Zeu (5 litere).
51. Ființă (2 litere).
52. Comună din Transilvania (4 litere).
53. Animal domestic (4 litere).
54. Pronume (2 litere).
55. În mitologia greacă (5 litere).
56. Prieten (4 litere).
57. Crustacei (5 litere).
58. Timp de dragoste (7 litere).
59. Păsări domestice (4 litere).
60. Produse animale (3 litere).
61. Loc de închinare (5 litere).
62. Râu (3 litere).
63. Ființă.
64. Creangă (noetic) (3 litere).
65. Poet ungar (3 litere).
66. Substanță chimică (5 litere).
67. Fluviu în Africa (3 litere).
68. Prietenie (6 litere).
69. Negăție (2 litere).
70. Număr (3 litere).
71. Griji (5 litere).
72. Interjecție (2 litere).
73. Pronume (2 litere).
74. Impărat din antichitate (4 litere).
75. Pronume (3 litere).
26. La teatru (3 litere).
74. Pronume (3 litere).

VERTICAL:

1. Impărat asirian (13 litere).
36. Oraș în România (4 litere).

Căutăm întâi numele unui împărat francez de 17 litere. Un nume atât de lung de sigur că ne va face să ne gândim numai decât la Napoleon Bonaparte. Într'adevăr Napoleon Bonaparte are 17 litere. În șirul 2 avem 6 litere până la pătrățelul negru și trebuie să înscriem în acest șir orizontal un nume de provincie în Franța. Dacă nu găsim imediat Aragon atunci vom putea mai ușor găsi eventual numele împăratului asirian din co-

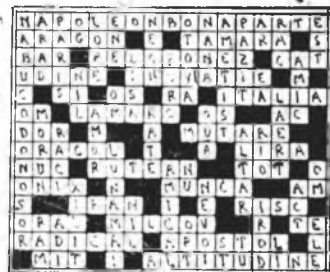
loana verticală No. 1 care să înceapă cu litera N (dela Napoleon Bonaparte din șirul orizontal) și să conțină 13 litere. Nici un împărat asirian nu întrunește aceste calități: să aibe un nume atât de lung care să înceapă cu litera N afară de Nabucodonosor. Vom înscrie deci în prima coloană verticală numele lui Nabucodonosor.

Provincia franceză de 6 litere pe care n'am putut-o ghici eventual acum e mult mai ușor de aflat, că-

ci îi cunoaștem litera inițială, a doua din numele Nabucodonosor, prin urmare o provincie al cărui nume să înceapă cu A.

Dacă nu am putea găsi nici numele biblic de 6 litere, nici un sinonim al adjectivului neteș, format din 5 litere vom găsi însă ușor un local de petrecere din trei litere — nu poate să fie decât bar — mai ales că inițiala lui este găsită, fiind a treia literă din cuvântul Nabucodonosor. În felul acesta, unul după altul rezolvim toate cuvintele și umplem cu litere toate pătrățelele albe.

Orice însemnare pe joc trebuie făcută cu un creion ascuțit și scris foarte slab, pentru că să putem îndrepta eventualele erori ștergându-le cu guma. Rezultatul jocului bine deslegat va fi următorul.



Spre a face un joc de cuvinte încrucișate, e nevoie de o practică îndelungată în rezolvirea lor. Se aleg mai întâi două cuvinte ceva mai lungi, care să înceapă cu aceeași literă și care să definească oarecum jocul nostru. În patratul care se formează din înscrierea pe coloana verticală și orizontală a celor două cuvinte înscriem alătea pătrățelele mici, prin întretăiere, de paralele, câte litere au cele două cuvinte. Căutăm apoi cuvintele care să umple cu literele lor aceste pătrățele, așa încât să avem cât mai puține locuri negre, de fiecare dată când se termină un cuvânt înscriem un pătrățel mic negru.

Cei cari au multă dexteritate pot face mai întâi desene și mozaicuri și în acestea să caute cuvinte potrivite.

Este extraordinar ce de cuvinte trebuie căutate care să fie înscrie în aceste pătrățele. Se cere dela deeslegător totul ba încă și ceva deasupra. Cum se numește orașul în Chile din 5 litere? Care e eroul greciei vechi, al cărui nume se compune din 8 litere? Numele biblic de 6 litere se încrucișează cu pasărea rară din Egipt, de 7 litere.

Încetul cu încetul toate pătrățelele se umplu și jocul este rezolvat. Operația poate să dureze un ceas, câte odată chiar un ceas și jumătate. Între timp toate grijile și toată obeșca zilei au fost uitate și în urmă avem sentimentele pe care-l încearcă oricare învingător. Acesta-i partea plăcută a cuvintelor încrucișate. Și în plus posibilitatea eventualului premiu câștigat la „Realitatea Ilustrată.”